

Univerzita Palackého v Olomouci

Filozofická Fakulta

**ANALÝZA BANKOVNÍCH PRODUKTŮ URČENÝCH PRO
ZHODNOCOVÁNÍ VOLNÝCH FINANČNÍCH PROSTŘEDKŮ**

Bakalářská práce

Studijní obor: Angličtina se zaměřením na aplikovanou ekonomii

Autor: Anna Řeháčková

Vedoucí práce: Ing. Zdeněk Puchinger

Olomouc 2013

Univerzita Palackého v Olomouci

Filozofická Fakulta

Prohlášení

Místopřísežně prohlašuji, že jsem bakalářskou práci na téma: „Analýza bankovních produktů určených pro zhodnocování volných peněžních prostředků“ vypracovala samostatně pod odborným dohledem vedoucího diplomové práce a uvedla jsem všechny použité podklady a literaturu.

V Olomouci dne.

Podpis

Obsah

Úvod	3
1 Banka	5
1.1 Právní vymezení pojmů	5
1.2 Funkce bank	6
1.2.1 Finanční zprostředkování	6
1.2.2 Emise bezhotovostních peněz	6
1.2.3 Realizace platebního styku	7
1.3. Bankovní obchody	8
1.3.1 Pasivní bankovní obchody	8
1.3.2 Aktivní bankovní obchody	9
1.3.3 Neutrální bankovní obchody	9
2. Bankovní produkty určené pro zhodnocování volných finančních prostředků	10
2.1 Depozitní produkty	10
2.1.1 Vklady na požádání (vklady a vista, vklady na viděnou)	11
2.1.2 Termínované vklady	13
2.1.3 Úsporné vklady	15
2.1.4 Stavební spoření	17
2.1.5 Penzijní připojištění a doplňkové penzijní spoření	19
2.2 Emisní produkty bank	22
2.2.1 Bankovní obligace	23
2.2.2 Hypoteční zástavní listy	24
2.2.3 Bankovní pokladniční poukázky	25
3 Současné banky a jejich aktuální nabídka	26
3.1 Komerční banka, a.s.	27
3.1.1 Historie Komerční banky a.s.	27
3.1.2 Strategie banky	28
3.1.3 Aktuální nabídka produktů KB	29
3.2 Česká spořitelna, a.s.	31
3.2.1 Historie České spořitelny, a.s.	31
3.2.2 Strategie banky	32
3.2.3 Aktuální nabídka produktů ČS	33
3.3 Air Bank, a.s.	35

3.3.1 Historie a strategie Air Bank, a.s.	35
3.3.2 Aktuální nabídka produktů Air Bank, a.s.	36
3.4 Porovnání služeb a výnosnosti vybraných produktů.....	37
3.4.1 Balíček služeb obsahující běžný účet.....	38
3.4.2 Spořicí účty	38
3.4.3 Termínované vklady	39
3.4.4 Souhrn trendů vyplývajících z porovnání jednotlivých produktů	39
4. Reálná výnosnost z bankovních produktů	40
Závěr.....	41
Summary	43
Seznam použité literatury	44
Odborná literatura	44
Legislativa	44
Internetové zdroje ČNB, obchodních bank, asociace penzijních fondů, penzijních společností, ministerstev	45
Články dostupné z internetových stránek a časopisů	47
Seznam grafů.....	49
Seznam tabulek	50
Seznam obrázků	51
Seznam zkratk	52
Seznam příloh.....	53
Příloha A:	54
Příloha B:	56
Příloha C:	57
Příloha D:	58
Příloha E:	59

Úvod

Komerční banky vystupují na finančním trhu jako finanční zprostředkovatelé, kteří alokují prostředky od klientů s finančními rezervami ke klientům, kteří vykazují deficit likvidních prostředků. Banka tedy přijímá vklady a poskytuje úvěry.

Cílem této bakalářské práce je analýza současných bankovních produktů, které jsou určené ke zhodnocování volných finančních prostředků, a analýza jejich aktuálního reálného přínosu klientům bank. Pozornost je věnována i speciálním depozitním produktům stavebnímu spoření, penzijnímu připojištění a doplňkovému penzijnímu spoření, které v literatuře nejsou nutně řazeny mezi bankovní depozitní produkty. Práce je zaměřena na takové produkty, které jsou obchodovatelné na finančním trhu nebankovních klientů. Obchodování s emisními produkty, přijímání vkladů na mezibankovním trhu a obchody s centrální bankou nejsou předmětem tohoto textu.

Text je rozdělen do čtyř hlavních kapitol, jejichž obsah je nakonec shrnut a zhodnocen v závěru. V práci jsou nejprve vymezeny základní pojmy, jako je komerční banka, vklad a úvěr. Následně jsou popsány stěžejní funkce obchodních bank a bankovní obchody. V druhé kapitole práce jsou teoreticky vymezeny základní druhy bankovních depozitních a emisních produktů, jejich všeobecné výhody a jejich nevýhody. Další část se zabývá současnou nabídkou třech bank, které určují trendy na českém bankovním trhu. Těmito bankami jsou Komerční banka, a.s., která je vlajkovou lodí ve spolupráci se středně velkými a velkými podniky, Česká spořitelna, a.s., která představuje základnu pro drobné podnikatele a širokou veřejnost, a Air Bank, a.s., jedna z mnoha moderních bank 21. století, která se zaměřuje na zákazníka, vyostřuje konkurenční prostředí a poskytuje pokrokové služby. V poslední kapitole jsou rozebrány reálné přínosy a finanční zhodnocení bankovních produktů určených ke zhodnocování volných finančních prostředků, přístup klientů k nabídce bank v České republice v průběhu času a s tím spojený vývoj finanční gramotnosti.

Práce byla vypracována na základě odborné literatury, platné legislativy, internetových stránek České národní banky a příslušných ministerstev, propagačních materiálů vybraných obchodních bank a k nim přidružených dceřiných společností, a

internetových článků zabývajících se problematikou zhodnocování finančních zdrojů, finanční gramotností a financemi obecně.

1 Banka

1.1 Právní vymezení pojmů

V České republice podobně jako ve většině tržních ekonomik světa je zaveden dvoustupňový bankovní systém. Tento systém vymezuje dva funkčně odlišné stupně. V prvním stupni se nachází centrální banka, v našem případě je to Česká národní banka, která je definována v článku 98 Ústavy České republiky, který ji charakterizuje jako ústřední banku, stanovuje její hlavní cíle a umožňuje zásah do její činnosti pouze na základě zákona¹. Zákon č. 6/1993 Sb., o České národní bance (dále též „ČNB“), ve znění pozdějších předpisů, vytyčuje ústavní úpravu zahrnutou v článku 98 Ústavy. Druhý stupeň zastřešuje obchodní banky a pobočky zahraničních bank, které jsou definovány v Zákoně č. 21/1992 Sb., o bankách (dále též „zákon o bankách“) jako „*právní osoby se sídlem v České republice založené jako akciová společnost, které přijímají vklady od veřejnosti, poskytují úvěry a které k výkonu činností ... mají bankovní licenci*“². Bankovní licenci má právo udělit ČNB, a tato licence „...obsahuje jmenovité vymezení povolené činnosti a může obsahovat vymezení rozsahu povolené činnosti...“³. Vstup podnikatelských subjektů do bankovní oblasti podnikání je omezován a řízen ČNB, která chrání bankovní sektor před morálním hazardem a podporuje tak důvěryhodnost bank. Kromě bankovního dohledu je důvěryhodnost bank podpořena existencí bankovního tajemství, jež je zakotveno v § 38 v zákoně o bankách. Morální hazard může mít nedozírné následky, jež mohou destabilizovat bankovní systém a tak negativně ovlivnit ekonomiku celého státu. V současné době působí na českém trhu 45⁴ licencovaných bank a poboček zahraničních bank⁵.

Banky jsou podnikatelské subjekty, jejichž hlavní podnikatelský záměr může být chápán jako obchod s penězi. Z toho vyplývá, že cílem bank stejně jako jiných podnikatelských subjektů je zisk, potažmo maximalizace tržních cen akcií. Banka má ze zákona povinnost přijímat vklady a poskytovat úvěry. Stává se tedy finančním zprostředkovatelem mezi věřiteli a dlužníky banky. Pojem „vklad“ je často užívaným

¹ Ústava ČR, článek 98

² Zákon č. 21/1992 Sb., o bankách, § 1, odst. 1

³ Zákon č. 21/1992 Sb., o bankách, § 1, odst. 7

⁴ Česká národní banka [online]. cit. 2013-04-20. Dostupné z:

https://apl.cnb.cz/apljerrsdad/JERRS.WEB33.SUBJECTS_COUNTS_DETAIL?p_lang=cz&p_DATUM=20.04.2013&p_ses_idx=1

⁵ Úplný seznam bank a poboček zahraničních bank je publikován v příloze A.

pojmem v právní terminologii a ve vztahu k různým zákonům a ustanovením nese odlišné významy. Proto pro jasnou a jednoznačnou interpretaci je v zákoně o bankách tento pojem vymezen jako „...svěřené peněžní prostředky, které představují závazek vůči vkladateli na jejich výplatu“⁶. Banky mají výlučné postavení vymezené zákonem o bankách, který říká že: „Bez licence nesmí nikdo přijímat vklady od veřejnosti, pokud zvláštní zákon nestanoví jinak.“⁷ Tato skutečnost odlišuje banky od nebankovních institucí, které představují konkurenci bank zejména v poskytování úvěrů. Pro účely tohoto zákona je vymezen i pojem úvěr, jímž se rozumí „...v jakékoliv formě dočasně poskytnuté peněžní prostředky“⁸.

1.2 Funkce bank

1.2.1 Finanční zprostředkování

Funkce finančního zprostředkování spočívá v přesunu kapitálu od subjektů, které mají přebytek zdrojů a přejí si je zhodnotit nebo výhodně uložit, k deficitním subjektům, které chtějí získat a využít cizí prostředky⁹. Banky tedy zprostředkovávají tok finančních prostředků od půjčovatелů k vypůjčovatелům, přičemž respektují ziskový princip. Princip návratnosti, jak se také ziskovému principu říká, je založen na alokaci vlastních či získaných zdrojů bankou do takových investic, které jsou nejvýnosnější a u nichž míra rizika je pro banku akceptovatelná¹⁰. Celý tento pohyb kapitálu se opírá o existenci úrokových výnosů. Úroková sazba u vkladů bance svěřených, tj. náklady banky, je nižší než úrokové zatížení úvěrů bankou poskytnutých, tj. výnosy banky.

1.2.2 Emise bezhotovostních peněz

Právo emitovat hotovostní peníze v rámci ČR náleží výhradně ČNB. Emise bezhotovostních peněz je založena na principu zápisů peněz na účty a je funkcí jak centrální banky (dále též „CB“), tak i obchodních bank. K emisi dochází v rámci přijímání vkladů a poskytování úvěrů na základě multiplikace bankovních depozit. Banka přijímá vklady a půjčuje finanční prostředky deficitním ekonomickým subjektům,

⁶ Zákon č. 21/1992 Sb., o bankách, § 1, odst. 2, písm. a

⁷ Zákon č. 21/1992 Sb., o bankách, § 2

⁸ Zákon č. 21/1992 Sb., o bankách, § 1, odst. 2, písm. b

⁹ REVENDA, Z. a kol. *Peněžní ekonomie a bankovníctví*. 5. vyd. Praha: Management Press, 2012. s. 86. ISBN 978-80-7261-240-6.

¹⁰ POSPÍŠIL, R. *Finance a bankovníctví*. 1. vyd. Olomouc: Univerzita Palackého, 2007. s. 47. ISBN 978-80-244-1712-7.

které si půjčují za účelem uhradit své závazky, či za účelem koupě zboží nebo služeb. Transakcí platby se finanční prostředky přesunou na účet shledavatele. Zapůjčené prostředky tedy opět skončí uložené u některé z obchodních bank a celý proces se může opakovat.

Depozitní multiplikace a emise bezhotovostních peněz je regulována měnově-politickým nástrojem ČNB, který se nazývá povinné minimální rezervy (dále též „PMR“). Tímto nástrojem je CB schopna ovlivňovat likviditu bank a objem volných prostředků na finančním trhu a reagovat na ekonomické změny a trendy v bankovním systému. Všechny banky musí ukládat PMR na k tomu účelu zřízený účet u ČNB. V současné době výše povinných minimálních rezerv odpovídá 2 % ze všech primárních depozit přijatých bankou od nebankovní klientely a jejich splatnost nepřevyšuje 2 roky¹¹.

1.2.3 Realizace platebního styku

Platební styk je *„vztah mezi plátcem a příjemcem platby, při kterém dochází k uskutečnění platby, tedy k převodu peněžních aktiv mezi plátcem a příjemcem“*¹² a rozlišují se dvě formy: hotovostní a bezhotovostní. Mezi hotovostní platební transakce patří nejen fyzické předání bankovek a mincí, ale i např. výběr z bankomatu, platba složenkou nebo proplacení šeku, tedy takové transakce, kdy je hotovost převedena na bezhotovostní prostředky nebo naopak, kdy jsou bezhotovostní peníze převedeny na hotovostní. Avšak v dnešní době internetového bankovníctví a platebních karet se bezhotovostní platební styk stává důležitější a čím dál častěji využívanou formou, jehož hlavními výhodami jsou rychlost a dostupnost. V národním měřítku je bezhotovostní styk realizován pomocí zúčtovacího centra CERTIS (Czech Express Real Time Interbank Gross Settlement) a práva a povinnosti účastníků bezhotovostního platebního styku vyplývají ze zákona č. 284/2009 Sb., o platebním styku. K uskutečnění přeshraničního bezhotovostního platebního styku se využívá korespondenční systém bank.

¹¹ Česká národní banka [online]. cit. 2013-04-20. Dostupné z: http://www.cnb.cz/cs/menova_politika/mp_nastroje/#pmr

¹² POLOUČEK, S. a kol. *Bankovníctví*. 1.vyd. Praha : C.H. Beck, 2006. s. 141. ISBN 80-7179-462-7.

1.3. Bankovní obchody

Bankovními obchody poskytuje banka služby klientům na základě smluvního práva, z něhož obou stranám, jak klientům, tak i bance vyplývají práva a povinnosti spojené s poskytnutím resp. přijmutím takovéto služby. Stavebními pilíři smluvního práva jsou zákon č. 513/1991 Sb., obchodní zákoník (dále též „obchodní zákoník“), zákon č. 40/1964 Sb., občanský zákoník a zákon č. 591/1992 Sb., o cenných papírech. Jelikož banky jsou speciální podnikatelské subjekty, jejich smluvní právo je dále upraveno a specifikováno v zákoně o bankách.

1.3.1 Pasivní bankovní obchody

Pasivní bankovní obchody jsou takové obchody, kdy se banka staví do role dlužníka. V této roli bance vznikají závazky vůči věřiteli. Věřitelem v takovéto situaci se stává každý, kdo bance svěří své volné finanční prostředky. Tímto aktem banky získávají kapitál, který jim dává možnost provádět samotnou podnikatelskou činnost, tudíž s takto získaným kapitálem dále nakládat tak, aby došlo k následné generaci zisku. Poskytování cizího kapitálu bance věřitelem je prováděno za úrok, který je pro banku nákladovou položkou a jeho velikost je přímo závislá na typu věřitelem zvoleného produktu z portfolia produktů dané banky. Pasivní bankovní obchody se projevují na straně pasiv bankovní bilance.¹³ Mezi základní formy pasivních obchodů patří vkladové (depozitní) obchody, emisní obchody a půjčky na mezibankovním trhu.

Banka, která přijme vklad od jiné banky, umožňuje protistraně zhodnotit volné finanční prostředky a sama si tím řeší akutní problém s likviditou. V takovémto případě hovoříme o přijímání sekundárních vkladů.

Depozitními obchody jsou myšleny takové obchody, kterými banka přijímá primární depozita. Příkladem jsou vklady na požádání, termínované vklady, úsporné vklady, stavební spoření a penzijní připojištění. Na všechny tyto depozitní obchody se vztahuje povinnost vklady pojistit.

„Emisními obchody si banka opatřuje zdroje na širokém zpravidla anonymním kapitálovém či peněžním trhu a to prostřednictvím investorů, kteří jsou ochotni

¹³ POSPÍŠIL, R. *Finance a bankovníctví*. 1. vyd. Olomouc: Univerzita Palackého, 2007. s. 53. ISBN 978-80-244-1712-7.

investovat do nákupu daného druhu cenného papíru.“¹⁴ Emisní obchody se vyskytují ve formě např. bankovních obligací, bankovních pokladničních poukázek, depozitních certifikátů nebo hypotečních zástavních listů. Pasivní obchody lze vnímat jako první fázi finančního zprostředkovávání, kdy banka nabývá finančních rezerv. Vklady a emitovanými cennými papíry se budu podrobněji zabývat v následující kapitole.

1.3.2 Aktivní bankovní obchody

Při realizaci aktivních bankovních obchodů na sebe banka bere roli věřitele, tj. bance vznikají pohledávky za poskytnuté úvěry nebo investice do cenných papírů. Aktivní bankovní obchody jsou poskytovány za cenu, kterou je úrok, jež je výnosovou položkou banky. Banka tedy mobilizuje svěřený a vlastní kapitál za účelem získání výnosů, které se v bankovní bilanci projeví na straně aktiv. Aktivní bankovní obchody je možné chápat jako druhou fázi finančního zprostředkování. Úvěrové obchody jsou upraveny obchodním zákoníkem smlouvou o úvěru, která se nachází v pátém dílu hlavy 2 třetí části a říká, že: „Smlouvou o úvěru se zavazuje věřitel, že na požádání dlužníka poskytne v jeho prospěch peněžní prostředky do určité částky, a dlužník se zavazuje poskytnuté peněžní prostředky vrátit a zaplatit úroky.“¹⁵ Mezi nejčastěji využívané patří úvěry směnečné, hypoteční, kontokorentní a spotřební.

1.3.3 Neutrální bankovní obchody

Neutrální bankovní obchody představují takové operace, ve kterých banka poskytuje klientům služby a zároveň při těchto obchodech nevystupuje ani jako věřitel ani jako dlužník, proto se tyto obchody neprojeví v bankovní bilanci. Za poskytnutí služeb banka nepřijímá úroky, ale poplatky či provize. Typickými neutrálními obchody jsou služby platebního styku, směnárenská činnost, depotní činnost (tj. např. pronájem bezpečnostních schránek nebo nočního trezoru) a finančně-poradenské služby.

¹⁴ KAŠPAROVSKÁ, V. *Banky a bankovní obchody*. 1. vyd. Brno: MZLU, 2003. s. 73. ISBN 80-7157-652-2.

¹⁵ Zákon č. 513/1991 Sb., obchodní zákoník, část III., hlava 2, díl V, § 497.

2. Bankovní produkty určené pro zhodnocování volných finančních prostředků

Klienti bank, kteří ukládají své volné finanční prostředky do pasivních obchodů bank za účelem zhodnocení, poskytují bance cizí kapitál, se kterým banka pak dále hospodáří. Většina cizích zdrojů, kterými banka disponuje, pochází od klientů z nebankovního prostředí, jelikož jejich cena je ve srovnání s cenou vlastního kapitálu relativně nižší. Velké procento cizího kapitálu může mít vliv na solventnost banky, avšak český bankovní systém se od sametové revoluce značně ustálil a v dnešní době se potíže s dostáváním svých závazků u bank vyskytují jen zřídka. Proto bankovní produkty, o kterých bude hovořit tato kapitola, jsou převážně považovány za bezpečné vklady s nízkou mírou rizika.

Pro potřeby tohoto textu rozdělím bankovní produkty do dvou skupin. V první z nich budou zařazeny depozitní produkty: vklady na požádání, termínované vklady, úsporné vklady, stavební spoření a penzijní připojištění, které do této kategorie dle oficiálních členění nepatří, jelikož jeho poskytovatelem není banka, ale penzijní fond. V České republice je 60 % penzijních fondů zřizováno pod záštitou velkých bank působících na českém trhu a jejich fungování je regulováno ČNB, tedy penzijní fondy jsou s bankovní činností úzce spjaty. Povaha penzijního připojištění se však vykazuje v mnoha ohledech podobné rysy jako stavební spoření, proto považuji za vhodné tento druh spoření na stáří zahrnout. Druhou skupinu budou představovat emisní produkty bank. Zaměřím se na bankovní obligace, bankovní pokladniční poukázky, depozitní certifikáty a hypotéční zástavní listy.

2.1 Depozitní produkty

„Oblast vkladových obchodů zahrnuje širokou škálu produktů. Jde o různé typy vkladů, které se liší výší úrokových sazeb, způsobem konstrukce úrokových sazeb, likviditou vkladu, včetně možnosti předčasného výběru vkladu, vázaností na provedení určitých úkonů např. podání výpovědi v určitém termínu či výběr v určitém termínu.“¹⁶ Existuje mnoho hledisek, jak tyto produkty klasifikovat. Jednou z nejčastějších klasifikací je klasifikace podle času.

¹⁶ KAŠPAROVSKÁ, V. *Banky a bankovní obchody*. 1. vyd. Brno: MZLU, 2003. ISBN 80-7157-652-2.

Podle tohoto rozdělení rozlišujeme:

- Krátkodobé vklady se splatností do 1 roku (vklady na požádání, krátkodobé termínované vklady).
- Střednědobé vklady, které mají splatnost delší než jeden rok, avšak nepřesahují dobu 5 let (termínované vklady).
- Dlouhodobé vklady, jejichž splatnost je 5 a více let (úsporné vklady, stavební spoření).

2.1.1 Vklady na požádání (vklady a vista, vklady na viděnou)

Majitelé vkladů na požádání nejsou omezeni žádnou výpovědní lhůtou, a jak sám název napovídá, uložené prostředky mají kdykoli k dispozici. Do této kategorie patří běžné, kontokorentní a žirové účty fyzických i právnických osob. Díky vysoké likviditě veškerých finančních prostředků uložených na běžném účtu je úroková sazba velmi nízká. Zpravidla se pohybuje v rámci 0,00 až 0,75 %^{17,18}. Přičemž pro dosažení úrokové sazby vyšší 0,05 %¹⁹ je nutné splňovat specifika určená bankou. Vklady na viděnou slouží klientům banky především ke zprostředkování platebního styku. Takováto výše úrokové sazby nepokryje ani inflaci a proto jsou běžné, žirové a kontokorentní účty ve výsledku pro klienty ztrátové. Zvláště pak, přidáme-li do rovnice poplatky spojené s platebním stykem, které jsou v České republice ve srovnání např. s Francií či USA stále astronomické. Až na výjimky, nemůžeme vklady a vista řadit mezi produkty určené pro zhodnocování volných finančních prostředků.

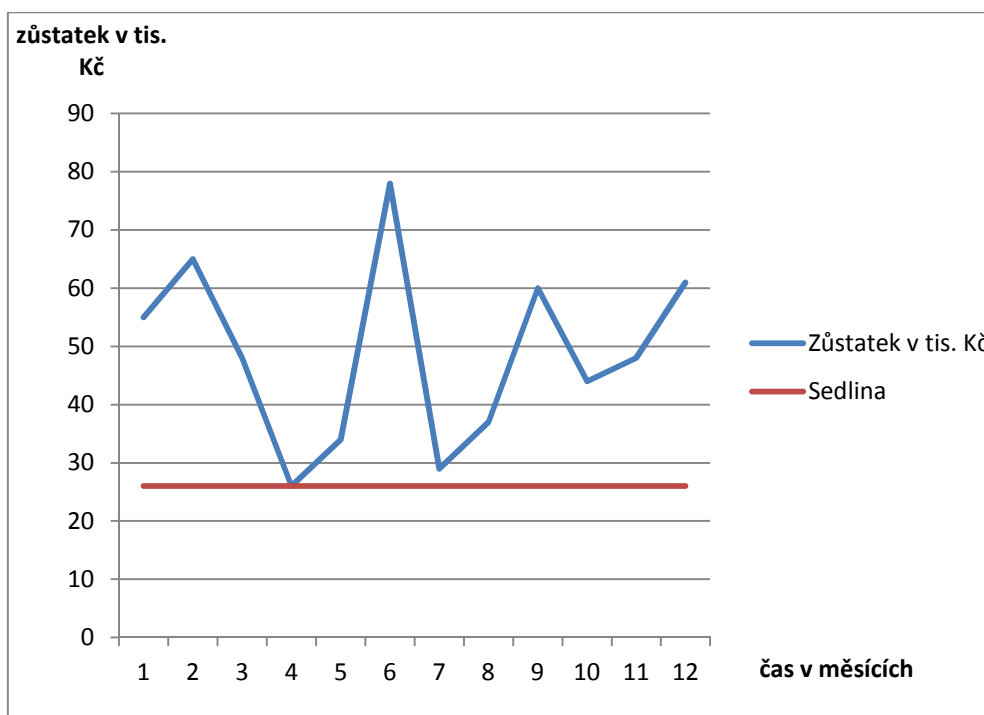
Vedení vkladů na požádání představuje pro banku důležitý zdroj cizích prostředků, které je možné využít k hrazení krátkodobých závazků banky. To je způsobeno existencí tzv. sedliny. Přesto, že se stav vkladů na viděnou denně mění, na velkém množství běžných účtů existuje určitý objem peněz, který zůstává za normální situace nevyužit.

¹⁷ Výše úrokové sazby je přímo závislá na objemu uložených peněžních prostředků a na typu osoby (fyzická, právnická, obce a města, fondy, církev apod.) která účet vlastní.

¹⁸ Data byla vyvozena z úrokového sazebníku KB a.s. Komerční banka [online]. cit. 2013-04-20. Dostupné z: <http://www.sazebnik-kb.cz/file/cms/cs/urokove-sazby/kb-urokove-sazby-czk.pdf?20130501192120>.

¹⁹ Přehled výše úrokových sazeb u jednotlivých bank u jejich běžných účtů je vyobrazen v Příloze B.

Graf 1: Ukázka fluktuace finančních prostředků a sedliny na příkladovém běžném účtu

Pramen: Vlastní konstrukce na základě fiktivního běžného účtu

Další výhodou pro banku je možnost využití tzv. float zisku, který vzniká díky prodlevě zápisu prostředků na cílový účet při realizaci platebního styku, z čehož bance vznikají úrokové výhody.²⁰

Běžný účet

Zákon č. 513/1991 Sb., § 708 Obchodního zákoníku říká, že: „Smlouvou o běžném účtu se zavazuje banka zřídit od určité doby v určité měně účet pro jeho majitele, přijímat na zřízený účet peněžní prostředky, vyplácet z něj peněžní prostředky nebo z něj či na něj provádět jiné platební transakce.“²¹ Obchodní zákoník dále upravuje práva a povinnosti obou smluvních stran za běžných, např. vedení účtu v jiné měně než CZK, i mimořádných situací, jako je např. úmrtí majitele účtu. K uzavření účtu je nezbytná písemná smlouva. Banka vyplácí majiteli účtu úrok, který musí být připsán na účet nejpozději 5. den následujícího měsíce.²²

²⁰ REVENDA, Z. a kol. *Peněžní ekonomie a bankovníctví*. 5. vyd. Praha: Management Press, 2012. s. 106. ISBN 978-80-7261-240-6.

²¹ Zákon č. 513/1991 Sb., obchodní zákoník, část III., hlava 2, díl XXIII, §708, odst.1.

²² Zákon č. 513/1991 Sb., obchodní zákoník, část III., hlava 2, díl XXIII, §708 – 715.

Běžný účet představuje neodmyslitelnou součást každodenního života. Spolu s běžným účtem jsou téměř vždy poskytovány i další služby ve formě platební karty, internetového nebo telefonního bankovníctví, cestovní pojištění, a v poslední době s rozvojem mobilních aplikací i možnost správy účtu z mobilního telefonu. Další výhodou je možnost nastavení trvalého příkazu, povolení inkasa a další operace, které dokážou majiteli účtu výrazně usnadnit zadávání platebních příkazů.

Běžný účet může být podmínkou pro využití dalších bankovních služeb např. spořicího účtu nebo termínovaného vkladu. Pro mladé lidi je vlastní osobní účet symbolem finanční nezávislosti. 29 % všech mladých lidí si zakládá svůj vlastní běžný účet po dovršení 18. roku.²³

Běžný účet je depozitní bankovní produkt, který zvláště v České republice není ve většině případů určen ke zhodnocování volných finančních prostředků. Avšak v současnosti s rozmachem malých a internetových bank na českém bankovním trhu a také se zvyšující se finanční gramotností obyvatelstva se trend prodělečných běžných účtů začíná měnit. Příkladem může být Air Bank a.s., která nabízí zhodnocení až 1,8 % p. a., kde podmínkou pro tuto výši úročení je platba kartou a to minimálně pětkrát za měsíc. Další výjimku, která je však na trhu již několik let, představují dětské účty, které mají výhodné zhodnocení v návaznosti na objem peněz na účtu. Komerční banka, a.s. nabízí dětský účet Beruška, který slibuje zhodnocení 2,5 %, pokud je na účtu uloženo 5 000,01 – 30 000 Kč. Podobně i Česká spořitelna, a.s. inzeruje nabídku u svého Osobního účtu Junior, kde při zůstatku do 20 000 Kč úroková sazba dosahuje rovněž 2,5 %.

2.1.2 Termínované vklady

„Smlouvou o vkladovém účtu se zavazuje banka zřídit od určité doby v určité měně účet pro jeho majitele a platit z peněžních prostředků na účtu úroky a majitel účtu se zavazuje vložit na účet peněžní prostředky, přenechat jejich využití bance na dobu určitou nebo na dobu neurčitou s předem stanovenou výpovědní lhůtou.“²⁴ Hlavním rozdílem v právní úpravě vkladového účtu od běžného účtu je ustanovení, že majitel účtu je povinen přenechat zdroje bance, aby s nimi mohla volně hospodařit po dobu

²³ BUBÁK, Z. *Finparada: finance na dlani. Nové výhody pro mladé od Ery*. [online]. cit. 2013-04-25. Dostupné z: <http://www.finparada.cz/419-Nove-vyhody-pro-mlade-u-Ery.aspx>.

²⁴ Zákon č. 513/1991 Sb., obchodní zákoník, část III., hlava 2, díl XXIV, §716, odst. 1.

určenou ve smlouvě o vkladovém účtu. Oproti smlouvě o běžném účtu, ve smlouvě o vkladovém účtu chybí možnost banky vypovědět vkladový účet.²⁵

V literatuře se můžeme setkat se základními typy termínovaných vkladů²⁶:

- Vklady pevné
- Vklady s výpovědní lhůtou
- Vklady na otevřeném účtu
- Revolvingové termínované vklady

V praxi však dochází k volnému kombinování vlastností termínovaných účtů (úrokových sazeb, vyplácení vkladu, vyplácení úroků, automatické obnovení termínovaného vkladu, apod.) podle potřeb a přání zákazníka.

Vklady pevné

Pevné termínované vklady jsou takové, které mají předem pevně stanovenou lhůtu splatnosti i úrokovou sazbu. Většina českých bank nabízí termínované vklady tohoto typu s lhůtou splatnosti na jeden až tři týdny, 1 až 12 měsíců, jeden a půl roku, dva až čtyři roky a se splatností nad 4 roky²⁷.

Vklady s výpovědní lhůtou

Před uzavřením termínovaného vkladového účtu se klient musí zvolit výpovědní lhůtu, která se pohybuje v rozmezí 14 dní, 1, 3, 6, 9 nebo 12 měsíců.

Vklady na otevřeném účtu

„Jde o takový typ termínovaného vkladu, kdy klient dohodne s bankou vloženou částku, lhůtu a úrokovou sazbu s tím, že může v průběhu trvání vkladu ukládat další částky. U těchto typů vkladu může být dohodnuta i výpovědní lhůta, kterou klient musí uplatnit, chce-li vklad vybrat.“²⁸

²⁵ Zákon č. 513/1991 Sb., obchodní zákoník, část III., hlava 2, díl XXIV, §716 – 719.

²⁶ KAŠPAROVSKÁ, V. *Banky a bankovní obchody*. 1. vyd. Brno: MZLU, 2003. s. 65. ISBN 80-7157-652-2.

²⁷ POSPÍŠIL, R. *Bankovníctví pro právníky*. 1. vyd. Olomouc: Univerzita Palackého, 2004. s. 89. ISBN 80-244-0906-2.

²⁸ KAŠPAROVSKÁ, V. *Banky a bankovní obchody*. 1. vyd. Brno: MZLU, 2003. s. 65. ISBN 80-7157-652-2.

Revolvingové termínované vklady

Tento typ termínovaného vkladu je specifický tím, že pokud si klient po uplynutí předem sjednané lhůty nevybere uložené prostředky nebo neurčí-li klient jinak, banka automaticky obnoví termínovaný vklad na stejnou dobu jako v předchozím období se stejnou úrokovou sazbou nebo s aktuální úrokovou sazbou, která je určovaná sazbou PRIBOR nebo LIBOR.

Současná úroková míra na termínovaných vkladech se pohybuje mezi 0,01 až 1,2 %²⁹, a zpravidla platí, že čím je termín splatnosti delší, tím roste i úroková míra. S prodlužujícím se termínem splatnosti má komerční banka více možností k investování a tudíž i zisky jsou vyšší. Při momentálním ekonomickém stavu recese či krize mají klienti bank tendenci ukládat své volné finanční prostředky do takových produktů, které jsou bezpečné, byť zisk z takto uložených peněz je minimální. V případě termínovaných vkladů, s přihlédnutím k výši úrokové míry a hladiny inflace (počítáme-li, že průměrná roční inflace se pohybuje okolo 3 %), se zákazník staví do defenzivní pozice, jelikož takto uložené peníze ztrácí reálnou hodnotu. Zákazník banky tedy prodělává.

2.1.3 Úsporné vklady

*„Úsporné vklady jsou vklady na vkladových účtech, proti kterým je bankou vystaven doklad, nejčastěji ve formě vkladní knížky“*³⁰ méně často je potom takovýmto dokladem vkladový list. Dispozice s vkladem je možná pouze po předložení tohoto dokladu a zároveň prokázání totožnosti předkladatele, který musí mít právo s tímto dokladem manipulovat.

Vkladní knížka

*„Vkladní knížka je svého druhu cenný papír uzpůsobený tak, aby po každé změně (vkladu, výběru, úrocích) vykazoval aktuální stav úspor.“*³¹ Vkladní knížky patří mezi nejtradičnější depozitní produkty bank. První vkladní knížka byla vydána roku 1825

²⁹ Data byla vyvozena z úrokového sazebníku KB a.s. Komerční banka [online]. cit. 2013-04-20. Dostupné z: <http://www.sazebnik-kb.cz/file/cms/cs/urokove-sazby/kb-urokove-sazby-czk.pdf?20130501192120>.

³⁰ REVENDA, Z. a kol. *Peněžní ekonomie a bankovníctví*. 5. vyd. Praha: Management Press, 2012. s. 107. ISBN 978-80-7261-240-6.

³¹ POSPÍŠIL, R. *Bankovníctví pro právníky*. 1. vyd. Olomouc: Univerzita Palackého, 2004. s. 91. ISBN 80-244-0906-2.

Českou spořitelnou, tj. před více než 180 lety.³² S přihlédnutím k tak dlouhé historii tohoto produktu, který se od svého nástupu na trh změnil a přizpůsobil poptávce zákazníků jen nepárně, je pouze logické, že v dnešní době je tento typ spoření na ústupu. To souvisí s vývojem moderních technologií a generační výměnou. Vkladní knížky se těší oblibě převážně u osob starších 60 let. Zhodnocení takto uložených úspor je bez rizika, jelikož vklady jsou ze zákona pojištěny, a proto je velmi malé. Avšak toto malé zhodnocení je větší a uložení peněz je jistě i bezpečnější než skladování v domácnosti pod polštářem. Negativním aspektem při manipulaci s vkladní knížkou je nezbytnost osobního kontaktu s peněžním ústavem při vkladu či výběru: „*přijetí vkladu potvrdí peněžní ústav vkladní knížkou upravenou tak, aby z ní byla zřejmá výše vkladu, jeho změny a konečný stav*“³³ a také náchylnost tohoto dokladu na fyzické poškození nebo ztrátu. „*Při ztrátě nebo zničení vkladní knížky může vkladatel s vkladem nakládat, jen prohlásí-li peněžní ústav na jeho návrh či na návrh toho, kdo má na tom právní zájem, vkladní knížku za umořenou.*“³⁴ Umoření vkladní knížky může představovat časově náročnou operaci, která dle vnitřních stanov peněžního ústavu může trvat půl roku i déle. Existují vkladní knížky na jméno a na doručitele, vkladní knížky bez výpovědní lhůty, s výpovědní lhůtou, výherní vkladní knížky a cestovní vkladní knížky.

Dle aktuálního ustanovení občanského zákoníku a zákona o bankách je možné zřídit si vkladní knížku pouze na jméno. Vkladní knížka by měla obsahovat jméno peněžního ústavu, číslo vkladového účtu, délku výpovědní lhůty (pokud je určena), jméno a příjmení vkladatele nebo název účtu, další údaje, schopné vkladatele jednoznačně identifikovat (adresa a datum narození) případně další osoby oprávněné manipulovat s vkladem na knížce, rubriky o pohybech hotovosti na vkladní knížce a rubriky pro záznam o vypovězení vkladu. Občanský zákoník ve 2. odstavci § 783 ještě stále počítá s cestovní vkladní knížkou, považuje ji za vkladní knížku na jméno, zároveň ale připouští, aby s vkladem na této vkladní knížce nakládal kdokoli po předložení průkazního lístku.

Vkladní knížky na doručitele byly zrušeny k 1. lednu 2003 a od tohoto data se na ně již nepřipisovaly úroky. Platnost vkladních knížek na doručitele byla stanovena až do

³² POSPÍŠIL, R. *Finance a bankovníctví*. 1. vyd. Olomouc: Univerzita Palackého, 2007. s. 88. ISBN 978-80-244-1712-7.

³³ Zákon č. 40/1964 Sb., občanský zákoník, část VIII., hlava 14, § 781, odst. 1.

³⁴ Zákon č. 40/1964 Sb., občanský zákoník, část VIII., hlava 14, § 784, odst. 1.

31. prosince 2012. Majitelé si mohli vybrat své úspory pře tímto datem, pokud tak neučinili, prostředky propadly peněžnímu ústavu. S těmito vkladními knížkami mohl manipulovat kdokoli, kdo ji předložil peněžnímu ústavu.

U vkladních knížek bez výpovědní lhůty je možné s vkladem bez prodlení disponovat. Cenou za vysokou likviditu finančních prostředků je relativně nízká míra úročení. V současné době jsou vkladní knížky bez výpovědní lhůty nahrazovány jiným depozitním produktem, běžným účtem, který nabízí lepší služby a pro klienta snazší obsluhu. Naopak vkladní knížky, které jsou vázané výpovědní lhůtou, nabízejí klientům vyšší míru zhodnocení, ale za cenu nižší likvidity takto uložených úspor. „Řada bank na českém bankovním trhu nabízí tyto knížky nikoli jako samostatný produkt, ale jako doplňkový produkt zpravidla k běžnému účtu klienta v bance.“³⁵ Moderním ekvivalentem vkladních knížek s výpovědní lhůtou jsou termínované vklady s výpovědní lhůtou. Výherní vkladní knížka je takový vklad, kterým klientovi vzniká právo na účast ve slosování o finanční výhru či prémii. Pokud se vůbec nějaké úroční na takovouto vkladní knížku vztahuje, zpravidla se blíží nule. Podobný produkt v moderním bankovníctví České republiky neexistuje. Můžeme tedy počítat, že v průběhu následujících několika desetiletí vkladní knížky zmizí úplně.

Vkladový list

Vkladový list je stejně jako vkladní knížka upraven občanským zákoníkem. Vkladový list, který může být vystaven pouze na jméno, vystavuje peněžní ústav klientovi proti pevnému jednorázovému vkladu. „Vkladové listy jsou splatné po skončení sjednané doby, někdy banka v emisních podmínkách určuje i pravidla pro případné odkoupení vkladového listu před stanovenou lhůtou splatnosti.“³⁶

2.1.4 Stavební spoření

Stavební spoření je ukotveno v zákoně č. 96/1993 Sb., o stavebním spoření a státní podpoře stavebního spoření a dále se významně opírá o zákon o bankách a zákon 586/1992 Sb., o daních z příjmů v jejich pozdějších zněních. Stavební spoření je speciální bankovní produkt, který je depozitním produktem pouze v jeho první fázi, kdy

³⁵ KAŠPAROVSKÁ, V. *Banky a bankovní obchody*. 1. vyd. Brno: MZLU, 2003. s. 67. ISBN 80-7157-652-2.

³⁶ PUCHINGER, Z. *Bankovníctví I: Úvodní kapitoly k problematice bankovní soustavy*. 1. vyd. Olomouc: Univerzita Palackého, 2005. s. 92. ISBN 80-244-1048-6.

klient stavební spořitelny střeďá úspory, které jsou stavební spořitelnou úročeny a je k nim připisována státní podpora, jejíž výše je limitována dle zákona č. 96/1993 Sb. Ve druhé fázi dochází k poskytnutí úvěru klientovi bankou, pokud o takovýto účelový úvěr klient stojí. „Účastník má právo na poskytnutí úvěru ze stavebního spoření na financování bytových potřeb.“³⁷ Při uzavírání smlouvy o stavebním spoření si klient určí cílovou částku, která se skládá z vlastních úspor, úroků, státní podpory a úvěru.

Graf 2: Rozložení stavebního spoření v čase

Pramen: Stavební spoření: Ideální způsob spoření a financování bydlení. [online]. cit. 2013-05-30. Dostupné z: <http://stavebko.info/>.

Stavební spořitelna je bankovní instituce, která pro svou činnost musí mít bankovní licenci a může vykonávat pouze takové činnosti, které jí jsou v bankovní licenci povoleny. Tyto činnosti jsou vymezeny v § 1 a v § 9 zákona č. 96/1993 Sb. Stavební spořitelna podléhá bankovnímu dohledu dle zákona o bankách a dle zákona o České národní bance (Zákon České národní rady (dále též „ČNR“) č. 6/1993 Sb.).

Stavební spoření vzniklo v 18. století na území dnešní Velké Británie za účelem dosáhnout na možnost vlastního bydlení. Největší rozmach zažilo po obou světových válkách, kdy Evropa byla v troskách a lidé hledali možnost jak si výhodně naspořit na bydlení. Do České republiky se tento produkt dostal až po vzniku samostatné České republiky a patří tedy mezi nejmladší depozitní produkty na našem trhu. „Díky svým

³⁷ Zákon č. 96/1993 Sb., o stavebním spoření a státní podpoře stavebního spoření, část I., § 5, odst. 2.

parametrům patří stavební spoření k jednomu z nejoblíbenějších spořicíh produktů v České republice.“³⁸

Státní podpora je poskytována účastníkům stavebního spoření ve formě záloh, které jsou vyplaceny, pokud účastník splní zákonem stanovené podmínky, z nichž nejdůležitější je nutnost fixace finančních prostředků na účtu stavebního spoření po dobu 6 let, popřípadě žádost o úvěr před uplynutím 6leté lhůty. V případě žádosti o úvěr před uplynutím 6 let od založení stavebního spoření stavební spořitelny zpravidla požadují, aby klient byl účastníkem stavebního spoření minimálně dva roky a zároveň měl naspořeno alespoň 40 % cílové částky a v neposlední řadě, aby byl schopen splácet poskytnutý úvěr. Pokud s vkladem není disponováno po dobu 6 let, není účel použití omezen. V současnosti je výše státní podpory stanovena na 10 % z uspořené částky během jednoho roku z maximální částky 20 000 Kč.³⁹ Další výhodou stavebního spoření je skutečnost, že úroky z vkladů ze stavebního spoření, včetně úroků ze státní podpory, nejsou předmětem zdanění z příjmů fyzických osob.⁴⁰ Nevýhodou tohoto produktu je jeho relativní nestabilita, jelikož je přímo ovlivňován státními zásahy. Stát může měnit výši a pravidla státní podpory i během trvání smlouvy.⁴¹

2.1.5 Penzijní připojištění a doplňkové penzijní spoření

Penzijní připojištění

Penzijní připojištění není bankovním depozitním produktem. Zřizovatelem penzijního připojištění není banka, ale penzijní fond. Vznik a fungování penzijního fondu podléhá dohledu ČNB. Podobně jako u stavebních spořitelén většina penzijních fondů je dceřinou společností bank působících na evropském trhu.⁴²

Penzijní připojištění vzniklo v ČR v roce 1994 na základě vydání zákona č. 42/1994 Sb. o penzijním připojištění se státním příspěvkem (dále též „zákon o penzijním připojištění“), jako druh dlouhodobého spoření podporovaná státem ve formě státních příspěvků. Výše státních příspěvků je závislá na výši vlastního vkladu

³⁸ Stavební spoření: Ideální způsob spoření a financování bydlení. [online]. cit. 2013-05-30. Dostupné z: <http://stavebko.info/>.

³⁹ Zákon č. 96/1993 Sb., o stavebním spoření a státní podpoře stavebního spoření, část II.

⁴⁰ Zákon České národní rady č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, § 4.

⁴¹ KUČERA, P. *Aktuálně.cz. Stavební spoření: Nové omezení se týká i starších smluv.* [online]. cit. 2013-06-12. Dostupné z: <http://aktualne.centrum.cz/finance/bydleni/clanek.phtml?id=741592>.

⁴² Seznam penzijních fondů působících na území ČR je publikován v Příloze C.

účastníka. Kromě podílu ze zisků z fondu se na penzijním připojištění účastníka může podílet i zaměstnavatel, což je pro účastníka výhodné, jelikož se od částky přispívané zaměstnavatelem nestrhává daň z příjmu, sociální ani zdravotní pojištění. Účastník dále může využívat daňových úlev, které mohou za zákonem stanovených podmínek dosahovat až 12 000 Kč ročně.⁴³

Na hospodaření a investice penzijních fondů dohlíží ČNB a penzijní fondy jsou povinny investovat s minimálním rizikem a stabilními výnosy převážně do státních cenných papírů, dluhopisů, akcií a termínovaných vkladů.⁴⁴ Pokud by penzijní fond hospodařil se ztrátou v daném roce, účastníkům nebude odečten podíl ze ztráty. Ztráta bude převedena na vrub akcionářů a účastníkům penzijního připojištění za daný rok nebude přičten žádný zisk. Pravidlo investovat s minimálním rizikem však limituje fond, a tak se nedá za běžných okolností očekávat, že by se zhodnocení prostředků účastníků přehouplo přes 4% hranici. Toto pravidlo tak činí tento produkt atraktivním zejména pro osoby vyzrálejší generace populace ČR, které preferují konzervativnější formy spoření a vysokou garanci návratnosti svých investic. Zásady čerpání finančních prostředků z penzijního připojištění je rozdělena na čtyři druhy penze: starobní, invalidní, výsluhová a pozůstalostní, přičemž podmínky pro vyplácení těchto prostředků jsou ukotveny v zákoně o penzijním připojištění. Stejně jako u stavebního spoření je tento produkt přímo ovlivňován státem, tedy může být značně nestabilní.

Dne 6. listopadu 2011 se Parlament ČR v rámci reformy důchodového systému usnesl na zákoně ČR č. 427/2011 Sb., o doplňkovém penzijním spoření, který transformuje penzijní připojištění na doplňkové penzijní spoření. Tento zákon nabyl účinnosti dne 1. ledna 2013. Smlouvy o penzijním připojištění bylo možné uzavřít nejpozději do 30. listopadu 2012. Od 1. prosince není možné uzavírat nové smlouvy, a již uzavřené smlouvy se zakonzervovaly do transformačních fondů. Na tyto smlouvy je i nadále možné spořit, měnit výši úložky i vyplácet z nich penze. Změnila se pouze výše státního příspěvku.⁴⁵

⁴³ Zákon č. 42/1994 Sb. o penzijním připojištění

⁴⁴ Asociace penzijních fondů ČR [online]. cit. 2013-06-03. Dostupné z: <http://www.apfcr.cz/cs/co-je-penzijni-pojisteni/>.

⁴⁵ NOVÁKOVÁ, J. Idnes.cz: Finance. Penzijní připojištění: změny se dotknou i těch, kteří už smlouvu mají. [online]. cit. 2013-06-03. Dostupné z: http://finance.idnes.cz/penzijni-prijisteni-statni-prispevky-se-zmeni-i-tem-kteri-uz-smlouvu-maji-1wn-/penze.aspx?c=A110913_1650690_spor_zuk.

Doplňkové penzijní spoření

Od 1. ledna 2013 ve smyslu zákona o doplňkovém penzijním spoření č. 427/2011 Sb., byly penzijní fondy transformovány na penzijní společnosti. Kromě změny výše státního příspěvku tento zákon uvolnil pravidla investování. Penzijní společnosti tak mohou investovat i do rizikovějších obchodů za účelem vyššího zisku, ale zároveň ze zákona zmizela garance nulové ztráty. Produkt se tak stal dynamičtější za cenu, že v některých letech bude možné, že penzijní společnost bude vykazovat ztrátu. Klienti si mohou vybrat míru rizika, kterou jsou ochotni podstoupit od nejkonzervativnějších portfolií až po portfolia s vysokým ziskem. Tento model je přívětivý pro účastníky, kteří mají do penze ještě daleko a mohou si dovolit více riskovat a v rámci penzijního připojištění možnost dravějšího investování neměli. Změnily se také podmínky čerpání finančních prostředků. Výsluhová penze byla zrušena a na její místo se dostala předdůchodová penze, která má usnadnit lidem v předdůchodovém věku „...překonat potíže se sháněním a udržením zaměstnání.“⁴⁶ Stát při vyplácení předdůchodu po dobu 5 let před dosažením důchodového věku hradí zdravotní pojištění.⁴⁷

Tabulka 1: Porovnání příspěvků státní podpory u penzijního připojištění a doplňkového penzijního spoření

Vlastní úložka	Státní příspěvek penzijního připojištění	Státní příspěvek doplňkového penzijního spoření
100	50	0
200	90	0
300	120	90
400	140	110
500	150	130
600	150	150
700	150	170
800	150	190
900	150	210
1 000 a vyšší	150	230

Pramen: Převzato a upraveno z: NOVÁKOVÁ, J. Idnes.cz: Finance. Penzijní připojištění: změny se dotknou i těch, kteří už smlouvu mají. [online]. cit. 2013-06-03. Dostupné z:

⁴⁶ ING penzijní společnost [online]. cit. 2013-06-04. Dostupné z: <https://www.ingpenzjnispolcnost.cz/doplnekove-penzijni-sporeni/doplnekove-penzijni-sporeni/#predduchody>.

⁴⁷ Ministerstvo práce a sociálních věcí [online]. cit. 2013-06-05. Dostupné z: <http://www.mpsv.cz/cs/13226>

2.2 Emisní produkty bank

U emisních produktů, stejně jako u depozitních produktů bank, je hlavním účelem „*alokace volných finančních prostředků od přebytkových subjektů k subjektům deficitním*“⁴⁸. „*Emisními obchody si banka opatřuje zdroje na širokém zpravidla anonymním kapitálovém či peněžním trhu a to prostřednictvím investorů, kteří jsou ochotni investovat do nákupu daného druhu cenného papíru.*“⁴⁹ Stejně jako u depozitních obchodů i u emisních obchodů existuje mnoho hledisek dělení a třídění. Z pohledu banky existují dva druhy emise; emise vlastní a emise cizí. Vlastní emisí se rozumí jakýkoliv výdej cenných papírů, jejichž emitentem je banka, přičemž účelem této emise je zajištění likvidních prostředků pro vydávající bankovní dům. Aby emise mohla být zařazena do kategorie vlastní, musí si emitent být schopen naplánovat a připravit samotnou emisi, ocenit cenné papíry, které se chystá vydat, zajistit si jejich výdej a vhodně umístit vydané cenné papíry na trhu. Tento proces je nejen značně nákladný, ale jsou k němu potřeba i rozsáhlé znalosti z oblasti ekonomie a práva. Proto si vlastní emisi zpravidla mohou dovolit pouze banky nebo velké podniky, které si tak pokrývají nedostatečnou momentální likviditu. Cizí emise je taková emise, kde výdej cenných papírů probíhá přes zprostředkovatele. Zprostředkovatelem se ve většině případů stává banka nebo investiční dům, který přebere zodpovědnost a iniciativu nad ujednanou částí emise za poplatek nebo provizi. Dalším kritériem pro dělení emisí je dostupnost emitovaných cenných papírů, podle které rozlišujeme emisi soukromou a emisi veřejnou. V rámci soukromé emise je při uvedení cenných papírů na trh osloven jen okruh vybraných investorů, tj. vydané cenné papíry nejsou dostupné pro širokou veřejnost. Soukromá emise si vyžaduje menší náklady než je tomu u veřejné emise, a proto se těší oblibě zejména u menších a začínajících podniků. Veřejná emise bývá zpravidla nákladnější než emise soukromá, protože jsou s ní spojeny administrativně náročnější procesy a postupy. Mezi hlavní náležitosti, o které musí být postaráno

⁴⁸ REVENDA, Z. a kol. *Peněžní ekonomie a bankovníctví*. 5. vyd. Praha: Management Press, 2012. s 122. ISBN 978-80-7261-240-6.

⁴⁹ KAŠPAROVSKÁ, V. *Banky a bankovní obchody*. 1. vyd. Brno: MZLU, 2003. s. 73. ISBN 80-7157-652-2.

v rámci veřejné emise, je prospekt cenného papíru. Prospekt cenného papíru je souhrn srozumitelných, jasných, neklamavých či nezavádějících a nezbytných informací o ekonomické situaci emitenta, které slouží potenciálním investorům jako vodítko při rozhodování. Prospekt musí být schválen Komisí pro cenné papíry a to v souladu se zákonem č. 256/2004 Sb., o podnikání na kapitálovém trhu, ve znění pozdějších předpisů.

Jak již bylo zmíněno výše, cizí emise jsou zajišťovány za pomoci zprostředkovatele. Dle objemu odpovědnosti, kterou na sebe zprostředkovatel bere za emisi, můžeme rozdělit tři druhy emisně-zprostředkovatelských vztahů: ručitelský, prodejní a komisionářský. V případě ručitelského vztahu dojde ke koupi celé emise bankou a následně banka je odpovědná vlastním jménem a obchoduje na vlastní účet i riziko. Zadavateli emise je vyplacena celá částka za zadanou emisi bez ohledu na odbyl jednotlivých cenných papírů. Banka generuje zisk ze „spreadu“ (z anglického *spread* rozpětí), tj. rozdílu mezi nákupní a prodejní kursem cenných papírů. Prodejní vztah mezi emitentem a zprostředkovatelem nastává v případě, když zprostředkovatel převezme emisi za emisní kurz a dále s ní nakládá cizím jménem, na cizí účet a cizí riziko. Ziskem zprostředkovatele je provize. Při komisionářském vztahu mezi emitentem a zprostředkovatelem zprostředkovatel vystupuje vlastním jménem, avšak na cizí účet a cizí riziko. Emitent získává finanční prostředky v závislosti na úspěšnosti umístění a prodeje cenných papírů na trhu. Zisk zprostředkovatele bývá zpravidla zajištěn provizí. Právní vymezení náležitostí a manipulace s obstaravatelskými smlouvami stejně jako cenné papíry a nakládání s nimi jsou vymezeny v zákon č. 591/1992 Sb., o cenných papírech, ve znění pozdějších předpisů.

V další části této práce se budu zabývat třemi druhy emisních obchodů: bankovními obligacemi, hypotečními zástavními listy a bankovními pokladničními poukázkami.

2.2.1 Bankovní obligace

Bankovní obligace jsou cenné papíry emitovány bankovními domy, které mají jednoznačně určený úrok. Jedná se o cenný papír, který patří do středně až dlouhodobé kategorie doby splatnosti. „Z pohledu úrokových nákladů jde o relativně dražší zdroj, proto je snahou banky umísťovat jej do dlouhodobých výnosnějších investic. Vyšší

*náklady jsou kompenzovány skutečností, že hodnota emise nepodléhá (zpravidla) tvorbě povinných minimálních rezerv.*⁵⁰ Bankovní obligace prezentují celou paletu výhod pro emitenta, tedy banku. Banka si sama určuje lhůtu splatnosti, a pokud se nezaváže k odkupu obligace, ví přesně, na jak dlouho bude mít k dispozici prostředky získané z prodeje obligace, a tudíž může tyto zdroje vhodně využít. Pokud by nabyvatel měl potřebu bankovní obligace proměnit na likvidní prostředky, nabízí se mu možnost prodat tuto bankovní obligaci, pokud je cenný papír obchodovatelný. Emitent vymezuje jak typ úrokové sazby, tak i systém výplatu úroků. Banka většinou vybírá ze třech standardních typů úrokových sazeb: pevné úročení, pohyblivé úročení, bez úročení.

Při pevném úročení banka určí procento z nominální hodnoty bankovní obligace jako úrokovou sazbu a tato sazba je neměnná až do doby splatnosti. Výše úrokové sazby při pohyblivém úročení je vázána na aktuální úrokovou sazbu na trhu. Pokud banka nabízí bankovní obligace bez úročení (též s nulovým zúročením), pak jsou tyto obligace prodávány za nižší cenu, než je jejich nominální hodnota. Majiteli takovéto obligace je potom vyplacena suma ve výši nominální hodnoty uvedené na cenném papíru.

2.2.2 Hypoteční zástavní listy

Hypoteční zástavní listy jsou cenné papíry, jejichž hodnota je kryta zástavním právem na nemovitosti. Zákon č. 190/2004 Sb., o dluhopisech, ve znění pozdějších předpisů stanovuje (dále též „zákon o dluhopisech“), že: „*Hypoteční zástavní listy může vydávat pouze banka podle zvláštního právního předpisu upravujícího činnost bank se sídlem v České republice...*“⁵¹. Zákon o dluhopisech také stanovuje, že souhrn všech zástavních listů vydaných na jednu nemovitost nesmí převýšit 70 % zástavní hodnoty této nemovitosti. Pokud dojde na nutnost využití náhradního krytí, potom zákon ukládá, že toto náhradní krytí může být zaštitěno pouze vysoce likvidními prostředky jako např. hotovost, vklady nebo dluhopisy vydané ČNB, vklady nebo cenné papíry vydané CB členských států EU nebo ECB. Hypoteční zástavní listy (dále též „HZL“) slouží hypotečním bankám a stavebním spořitelnám jako zdroj k financování hypotečních úvěrů a pro nabyvatele hypotečního zástavního listu představují jistou investici, která je vysoce likvidní díky své veřejné obchodovatelnosti a v porovnání s ostatními

⁵⁰ KAŠPAROVSKÁ, V. *Banky a bankovní obchody*. 1. vyd. Brno: MZLU, 2003. s. 73. ISBN 80-7157-652-2.

⁵¹ Zákon č. 190/2004 Sb., o dluhopisech. Část II, § 28, hlava III, odst. 3.

bankovními produkty i výnosná. Výnosnost jednotlivých HZL se může výrazně lišit zejména díky tomu, že na úrokové výnosy z HZL emitované před 1. lednem 2008 se nevztahuje daň, kdežto úrokové výnosy HZL vydané od tohoto data jsou sníženy o 15% srážkovou daň.

2.2.3 Bankovní pokladniční poukázky

Pokladniční poukázka je cenný papír, jehož emitent se zavazuje do určitého data splatit dlužnou částku popř. dostát svých dalších závazků plynoucích ze zákona. U bankovních pokladničních poukázek nejčastěji nalezneme krátkou až středně dlouhou dobu splatnosti. Na území České republiky bankovní pokladniční poukázky nejsou příliš běžné. *„Jejich emise je typická pro některé bankovní systémy např. ve Švýcarsku.“*⁵² U nás se pokladniční poukázky vyskytují ve formě státních pokladničních poukázek (dále též „PP“), ale princip i funkce zůstává stejný u obou typů PP, tj. slouží jako krátkodobé pokrytí deficitu likvidních zdrojů.

⁵² KAŠPAROVSKÁ, V. *Banky a bankovní obchody*. 1. vyd. Brno: MZLU, 2003. s. 74. ISBN 80-7157-652-2.

3 Současné banky a jejich aktuální nabídka

Bankovníctví se vyvíjelo společně s lidstvem od pravěkých dob, kdy lidé používali pouze směnný obchod, až do dnešní podoby. Bankovní domy, jak je známe dnes, však začaly vznikat až ve středověké Itálii, odkud pochází i sám název „Banka“ z italského banco tj. lavice, které se využívaly k peněžním transakcím. První banka se na území dnešní České republiky objevila až v roce 1751 pod jménem Moravská královská privilegovaná úvěrová banka v Brně⁵³. Což je o 57 let později od vzniku Bank of England ve velké Británii a dokonce celých 101 let od vzniku banky Thomase Smithe v Nottinghamu. Od roku 1751 uplynula řada let a mnoho významných i nevýznamných osobností přispělo k podobě dnešního českého bankovníctví.

Stejně jako přirozený vývoj všeho člověkem stvořeného i bankovníctví se vyvíjelo stylem „dva kroky vpřed a jeden zpátky“. Kolísání ekonomiky mezi obdobími hospodářského růstu a obdobími recesí či krizí utužilo stabilitu bankovního systému, jen aby ji záhy podrylo. Celosvětový trend je takový, že v období hospodářského růstu si lidé rádi a ochotně půjčují a zároveň investují do rizikovějších a výnosných obchodů a s příchodem období recese si naopak snaží své úspory vložit do produktů, které přinášejí menší zhodnocení, ale jistota takto uložených peněz je o to vyšší.

V této kapitole se budu zabývat třemi bankami, které provozují svou činnost na českém trhu a poslouží tak jako reprezentace škály českého trhu v oblasti bankovníctví. První z nich je Komerční banka, a.s., která se zaměřuje především na poskytování služeb a spolupráci se středně velkými až velkými podniky. Druhou bankou je Česká spořitelna, a.s., jež se specializuje ve službách, které jsou ušité na míru malým podnikatelům, živnostníkům, domácnostem a široké veřejnosti. Třetí banka, která se ve výčtu objeví je Air Bank, a.s., která patří mezi malé dravé rychle se rozvíjející banky, které rozbrázdily konzervativní prostředí tvořené stereotypem bankovních gigantů, a jež se těší velkému přílivu nových klientů právě od velkých a málo flexibilních tradičních bank. Kromě strategie bank se zaměřím na aktuální nabídku produktů určených ke zhodnocení zdrojů a na jejich historii na českém trhu.

⁵³ JUŘÍK, P. *Historie bank a spořitelny v Čechách a na Moravě*. 1. vyd. Praha: Libri, 2011. ISBN 978-80-7277-488-3.

3.1 Komerční banka, a.s.

Komerční banka, a.s. (dále též „Komerční banka“ a „KB“) je univerzální banka angažující se v retailovém, podnikovém a investičním bankovníctví, na českém trhu známá též pod zkratkou KB. Jedná se o akciovou společnost, jejíž akcie jsou obchodovatelné na Burze cenných papírů Praha. Z nadpoloviční většiny je tato banka majetkem finanční skupiny Societé Générale. Komerční banka je mateřskou společností Skupiny KB, do které patří například stavební spořitelna Modrá pyramida, KB Penzijní společnost, KB Factoring, ESSOX, KB Pojišťovna a další.⁵⁴

3.1.1 Historie Komerční banky a.s.

V roce 1990 byla Komerční banka založena jako státní instituce na základě vyčlenění obchodní činnosti z bývalé Státní banky československé na území České republiky. V roce 1992 se ze státního peněžního ústavu dle vládou ČSFR schváleného privatizačního projektu stala akciová společnost, avšak hlavním držitel akcií nadále zůstaly Fondy národního majetku ČR a SR. Ještě v roce 1992 byly akcie KB kótovány na Burze cenných papírů Praha a zároveň byly zařazeny do kupónové privatizace. Roky 1995 a 1996 představují pro KB první a velmi důležitý zlom, jelikož KB v těchto letech poprvé zakusila mezinárodního prostředí a to formou globálních depozitních certifikátů, se kterými se obchodovalo na Anglické burze London Stock Exchange, tudíž plnily zástupní funkci akcií KB. O prodeji státního podílu v KB bylo rozhodnuto vládou ČR v roce 1997. V druhé polovině roku vláda ČR rozhodla, že svůj 60% podíl v Komerční bance, a.s. prodá francouzské skupině Societé Générale, což jedna ze třech nejstarších bank ve Francii a francouzských teritoriích. S odkupem banky je spojeno i nové logo, které banku reprezentuje dodnes.

⁵⁴ Komerční banka [online]. cit. 2013-07-04. Dostupné z: <http://www.kb.cz/cs/o-bance/o-nas/zakladni-informace.shtml>.

Obrázek 1: Logo Komerční banky, a.s.

Pramen: Komerční banka [online]. cit. 2013-07-04. Dostupné z: <http://www.kb.cz/>

Banka byla prodána za 1,186 miliardy eur tedy přibližně 40 miliard Kč. „*Analytici považují obchod pro obě strany za výhodný, vláda Miloše Zemana nabídnutou cenu považuje za nejúspěšnější privatizaci bank ve střední a východní Evropě.*“⁵⁵ S výměnou představenstva a osvětlení manažerského obsazení předních pozic banka od roku 2002 zlepšuje kvalitu svých služeb a již třikrát získala ocenění „Banka roku“ a to v letech 2004, 2007, 2011 a 2012.^{56,57}

3.1.2 Strategie banky

Banka si klade za cíl zlepšování služeb na poli velkých podniků, kde se zaměřuje zejména na „...rozvíjení schopnosti poskytovat korporátním zákazníkům služby s vysokou přidanou hodnotou včetně získávání odborných znalostí pro poradenství klientům...“⁵⁸. KB se snaží rozšířit svoji klientelu spadající do kategorie drobných podnikatelů a živnostníků. Dle výroční zprávy 2012 si banka naplánovala kromě inovací, které jsou nezbytné pro udržení vedoucí pozice na trhu, i zjednodušení vnitřního uspořádání.⁵⁹

⁵⁵ LÉKÓ, I. Euro.E15.cz: *Za čistý podnik až 40 miliard.* [online]. cit. 2013-07-02. Dostupné z: <http://euro.e15.cz/archiv/za-cisty-podnik-az-40-miliard-812363>.

⁵⁶ Komerční banka [online]. cit. 2013-07-05. Dostupné z: <http://www.kb.cz/cs/o-bance/o-nas/historie-spolecnosti.shtml>

⁵⁷ Banka roku [online]. cit. 2013-07-04. Dostupné z: <http://www.bankaroku.cz/fincentrum-banka-roku-2012/>.

⁵⁸ Výroční zpráva KB 2012 [online]. cit. 2013-07-04. Dostupné z: <http://www.kb.cz/file/cs/o-bance/vztahy-s-investory/publikace/vyrocní-zpravy/kb-2012-vyrocní-zprava.pdf?ddcc09e11e28e77d5554b3620f91ee66>.

⁵⁹ Výroční zpráva KB 2012 [online]. cit. 2013-07-04. Dostupné z: <http://www.kb.cz/file/cs/o-bance/vztahy-s-investory/publikace/vyrocní-zpravy/kb-2012-vyrocní-zprava.pdf?ddcc09e11e28e77d5554b3620f91ee66>.

3.1.3 Aktuální nabídka produktů KB

Komerční banka je jednou z největších na českém trhu a tak není překvapením, že nabízí značné množství produktů. Proto pro účely této práce jsou vybrány jen některé produkty. Pro demonstraci výnosnosti běžného účtu použiji „Konto G2.2“, který je určen pro studenty. Jako ukázkou spořicího účtu jsem zvolila „KB Spořicí konto Bonus“ pro běžné občany. A jako příklad termínovaného vkladu jsem vybrala „Termínovaný účet Komerční banky“ pro podniky s obratem pod 60 milionů. Současné banky nenabízí pouze jeden samostatný produkt, např. běžný účet, ale balíček služeb, jehož součástí běžně bývá i internetové bankovníctví, platební karta, elektronický výpis z účtu, mobilní bankovníctví apod.

Konto G2.2

Konto G2.2 je balíček, jehož hlavním produktem je běžný účet. Tento balíček je určen studentům středních škol až do věku 19 let, studentům ve věku 20 – 25 let za podmínky předložení platného potvrzení o studiu a absolventům vysokých škol do věku 30 let za podmínky předložení absolventského diplomu, avšak měsíční poplatek za běžný účet se liší v poslední kategorii od předchozích dvou.^{60,61} Balíček pro studenty do 25 let věku je veden zdarma, bez měsíčního poplatku. Mezi služby obsažené v rámci tohoto balíčku zdarma jsou internetové, mobilní a telefonní bankovníctví, embosovaná karta s cestovním pojištěním, elektronický výpis, všechny příchozí platby a nulový poplatek za mezibankovní platební styk. Všechny další položky už jsou zpoplatněny. Výběry z bankomatu jsou zpoplatněny, ale v případě, že majitel účtu zaplatí kartou u obchodníka náležící ke zmiňovanému účtu alespoň tolikrát během jednoho měsíce, kolikrát použil možnosti výběru hotovosti z bankomatu, pak mu budou všechny poplatky za služby výběr z bankomatu vráceny. Finanční odměna ve výši 333 Kč/rok je připisována, pokud majitel účtu vykáže alespoň jednou za měsíc jednu odchozí platbu. Komerční banka se snaží získat nové zájemce o „Konto G2.2“ tím, že k balíčku nabízí jednorázovou odměnu 200 Kč, pokud uživatel vlastní platnou kartu ISIC a dále poskytuje možnost zadávání trvalých příkazů k úhradě a oprávnění k inkasu včetně SIPO zdarma 3 měsíce od založení účtu.⁶⁰

⁶⁰ Komerční banka [online]. cit. 2013-07-10. Dostupné z: <http://www.kb.cz/cs/lide/mladez-a-studenti/ucty-a-platby/g2-2.shtml>.

⁶¹ Komerční banka [online]. cit. 2013-07-10. Dostupné z: <http://www.sazebnik-kb.cz/cs/obcane/depozitni-produkty/mujucet-a-g2-2-balicky-v-konceptu-mojedmeny.shtml>.

Úročení účtu je určeno sazebníkem KB ve výši 0,00 % p.a.⁶². Tento depozitní produkt nenabízí možnost zhodnocení prostředků na účtu uložených. Také je třeba si uvědomit, že za každý příkaz k úhradě, položky vzniklé z trvalého příkazu k úhradě, z trvalého příkazu k automatickému převodu a odepsaných inkas si banka účtuje 6 Kč⁶¹.

KB Spořicí konto Bonus

KB Spořicí konto Bonus je spořicí účet, který je určen stávajícím klientům banky, kteří již vlastní alespoň běžný účet u KB. Spořicí účet je bez výpovědní lhůty a je úročen dvousložkovou úrokovou sazbou. První složka úrokové sazby je pohyblivá, její výše je vyhlášována v Oznámení KB a je přičítána čtvrtletně. Druhá složka je garantována vždy na 6 kalendářních měsíců, je připisován pololetně a základem pro výpočet je nejnižší zůstatek na spořicí účtu za dané pololetí.⁶³

Komerční banka rozděluje výši úrokových sazeb u tohoto účtu do tří pásem.

Tabulka 2: Výše úrokových sazeb u KB Spořicího konta Bonus

	1. pásmo	2. pásmo	3. pásmo
Výše vkladu	do 500 000,00	od 500 000,01	od 50 000 000,01
základní úroková sazba v %	0,2	0,5	0,3
fixní bonusová sazba platná od 1.7.2013 do 31.12.2013 v %	0,4	0,4	0,4
základní úrok. sazba + fixní bonusová sazba v %	0,6	0,9	0,7

Pramen: Vlastní konstrukce na podkladech Oznámení Komerční banky, a.s. o úrokových sazbách v českých korunách.

Komerční banka [online]. cit. 2013-04-20. Dostupné z: <http://www.sazebnik-kb.cz/file/cms/cs/urokove-sazby/kb-urokove-sazby-czk.pdf?20130501192120>.

Perfektní termínovaný účet Komerční banky

Tento účet je určen všem firmám s obratem pod 60 milionů korun a nezáleží na tom, zda právnická osoba již je nebo není klientem banky. K tomuto účtu je garantovaná

⁶² Komerční banka [online]. cit. 2013-04-20. Dostupné z: <http://www.sazebnik-kb.cz/file/cms/cs/urokove-sazby/kb-urokove-sazby-czk.pdf?20130501192120>.

⁶³ Komerční banka [online]. cit. 2013-07-10. Dostupné z: <http://www.kb.cz/cs/lide/obcane/sporeni-a-investovani/kb-sporici-konto-bonus.shtml>.

úroková sazba, jejíž výše je přímo závislá na délce doby splatnosti. KB nabízí tento účet s možnostmi 2, 3, 4, nebo 5 leté lhůty splatnosti.⁶⁴

Tabulka 3: Výše úrokových sazeb u Perfektního termínovaného účtu Komerční banky

	2 roky	3 roky	4 roky	5 let
míra zhodnocení v %	0,7	0,9	1	1,2

Pramen: Vlastní konstrukce na podkladech Oznámení Komerční banky, a.s. o úrokových sazbách v českých korunách.

Komerční banka [online]. cit. 2013-04-20. Dostupné z: <http://www.sazebnik-kb.cz/file/cms/cs/urokove-sazby/kb-urokove-sazby-czk.pdf?20130501192120>.

Minimální výše vkladu u perfektního termínovaného účtu je 5000 Kč. Klient má možnost založit si více účtů, disponovat s vkladem v den splatnosti nebo využít předčasného výběru vkladu.

3.2 Česká spořitelna, a.s.

Česká spořitelna, a.s. (dále též „Česká spořitelna“ a „ČS“) je akciová společnost, jejíž akcie jsou obchodovatelné na Burze cenných papírů Praha a zároveň vystupuje jako univerzální banka, stejně jako KB. „Česká spořitelna je moderní banka orientovaná na drobné klienty, malé a střední firmy a na města a obce.“⁶⁵ Finanční skupina ČS je počtem klientů největší bankou operující na českém kapitálovém trhu. Její klientela čítá přes 5,3 milionu klientů. Mezi členy finanční skupiny ČS patří například Česká spořitelna - penzijní společnost, Erste Energy Services, Realitní společnost České spořitelny, dvě leasingové společnosti a další. Majoritní (98%) podíl akcií ČS je kontrolován rakouskou společností Erste Bank Group.

3.2.1 Historie České spořitelny, a.s.

Kořeny České spořitelny sahají hluboko do minulosti, přesněji do roku 1825, do dob Rakouska-Uherska, kdy tento bankovní dům nesl název Spořitelna česká. V období komunismu byla Česká státní spořitelna jedinou bankovní institucí, která ukládala

⁶⁴ Komerční banka [online]. cit. 2013-07-10. Dostupné z: <http://www.kb.cz/cs/firmy/firmy-s-obratem-pod-60-milionu/zhodnoceni-financi/terminovane-vklady/perfektni-sporeni.shtml>.

⁶⁵ Česká spořitelna [online]. cit. 2013-07-12. Dostupné z: <http://www.csas.cz/banka/nav/o-nas/profil-ceske-sporitelny-d00014413>.

úspory obyvatelstva, a to na v té době velmi populární vkladní knížky. S listopadovou revolucí a otevíráním se světu se z ČS stala akciová společnost. Stát si však udržel 40% rozhodující podíl ve společnosti. Dalších 20 % akcií pak bylo převedeno na města a obce a 3 % byla držena pro případ vymáhání v restitučním řízení.⁶⁶ V roce 1999, kdy ČS hospodařila s obrovskou ztrátou, vláda ČR rozhodla o prodeji. V roce 2001 byl 52% podíl akcií prodán Erste Bank Group za částku přesahující 19 miliard Kč. A v následujícím roce Erste Bank Group odkoupila další obrovský podíl a získala tak 98 % veškerých akcií, které drží až do současnosti. ČS se každý rok společně s KB umisťuje v první trojce v rámci ocenění Banka roku a od roku 2002, kdy se tato cena začala udělovat⁶⁷, ji ČS získala už pětkrát, a to v letech 2002, 2003, 2006, 2009 a 2010.⁶⁸ Jelikož ČS je banka s nejrozšířenější sítí poboček a bankomatů v ČR, můžeme její logo vidět „na každém rohu“.

Obrázek 1: Logo České spořitelny, a.s.

Pramen: Česká spořitelna [online]. cit. 2013-07-12. Dostupné z: <http://www.csas.cz/banka/nav/osobni-finance-d00013163>.

3.2.2 Strategie banky

Česká spořitelna si zakládá na dlouholeté tradici, se kterou inzeruje i stabilitu banky, jistotu a bezpečí. Dalším aspektem, na kterém si banka zakládá je odpovědnost vůči společnosti. ČS se značně angažuje zejména v oblasti vzdělávání, pomoc lidem v nouzi

⁶⁶ HÁJEK, J. PÍŠA, R. 180 let českého spořitelnictví. 1.vyd. Praha : Vysoká škola finanční a správní, 2005. s. 87. ISBN 80-86754-47-2.

⁶⁷ Banka roku [online]. cit. 2013-07-13. Dostupné z: <http://www.bankaroku.cz/banka-roku/>.

⁶⁸ Banka roku [online]. cit. 2013-07-13. Dostupné z: <http://www.bankaroku.cz/vysledky/>.

a udržitelný rozvoj a péče o životní prostředí. Banka tyto tři pilíře zahrnuje pod jednu společnou strategii, kterou pojmenovala „Investujeme pro budoucnost“. ⁶⁹

3.2.3 Aktuální nabídka produktů ČS

Z nabídky produktů ČS jsem pro účely této práce vybrala „Osobní účet České spořitelny II“, jelikož to je v současné době jediný balíček zahrnující běžný účet v Kč pro fyzické osoby, který ČS nabízí. Druhým produktem pak je „Internetové spoření ČS“, což je spořicí účet určený pro fyzické osoby a posledním zmíněným produktem je „Vkladový účet“, tj. termínovaný účet určený pro podnikatele a malé firmy, které mají obrát do 30 milionů Kč za rok.

Osobní účet České spořitelny II

Osobní účet České spořitelny II je zbrusu novým produktem ČS. Slogan přiřazený k tomuto produktu říká: „Mění se pouze vaše potřeby, nikoli číslo účtu“. Balíček základních služeb jeho ceny jsou pro všechny klienty stejné až na jednu výjimku. Proměnou položkou je cena za vedení účtu, která je separována do tří kategorií. První kategorii tvoří mladí lidé do 30 let, pro něž je účet veden zcela zdarma. Další kategorií jsou senioři, pro které je účet veden za měsíční poplatek 59 Kč, a do poslední kategorie spadají všichni zbývající občané, kterým je účtován poplatek 69 Kč za měsíc. Do balíčku základních služeb patří výpis z účtu, platební karta, peníze stranou - podúčet, na který je možné si odkládat peníze, měsíčně 2 výběry z bankomatů České, všechny příchozí platby, internetové a mobilní, změny PIN ke kartě, změny limitů ke kartě, opakované odemknutí nebo zamknutí karty, odměny za platby kartou a bezkontaktní nálepka. ⁷⁰ Za nadstandardní služby si zákazníci musí připlatit. Banka nabízí speciální balíček pro odchozí platby, za který si ČS účtuje 29 Kč měsíčně. Za 29 korun měsíčně je pak možné zadávat odchozí platby bez jakéhokoliv dalšího poplatku. ⁷¹

⁶⁹ Česká spořitelna [online]. cit. 2013-07-12. Dostupné z: http://www.csas.cz/static_internet/cs/Komunikace/Spolecenska_odpovednost/Spolecenska_odpovednost/Prilohy/spolecenska_odpovednost.pdf.

⁷⁰ Česká spořitelna [online]. cit. 2013-08-12. Dostupné z: <http://www.csas.cz/banka/nav/osobni-finance/osobni-ucet-cs-ii/o-produktu-d00022392>

⁷¹ Česká spořitelna [online]. cit. 2013-08-12. Dostupné z: http://www.csas.cz/banka/content/inet/internet/cs/RR_SK.I..xml,pdf_IE.

Osobní účet České spořitelny II má výši úrokové sazby stanovenou na 0,01% p.a.⁷². Tudíž ani tento produkt nedokáže zhodnotit uložené finanční prostředky.

Internetové spoření ČS

Internetové spoření ČS je spořicí účet České spořitelny, který je jako jediný momentálně nabízen fyzickým osobám společně s „Účelovým spořením“ a „Vkladovým účtem“. S prostředky uloženými na Internetovém spoření je možno nakládat dle vlastního uvážení a potřeb, jelikož nejsou bankou stanovené žádné limity ani lhůty. Za vedení účtu si banka nic neúčtuje a dále všechny příchozí platby, jedna odchozí platba měsíčně internetové bankovníctví a výpisy nejsou zpoplatněny.⁷³

Česká spořitelna rozděluje účastníky spoření na dvě pásma. V prvním pásmu jsou zahrnuty všechny spořicí účty Internetového spoření, které nepřesáhli pět milionovou hranici naspořených prostředků a ve druhém pásmu jsou ti, kteří na tuto hranici dosáhli ne ji překročili. ČS garantuje fixní úrok 0,5 %. Bonusový úrok je možné získat jen v rámci prvního pásma a to jen za podmínek, že průměrný zůstatek za sledované čtvrtletí převyšuje hodnotu průměrného zůstatku za období předchozí. V prvním čtvrtletí je bonusový úrok připsán vždy a jeho výše je 0,6 %.⁷⁴

Tabulka 4: Úroková sazba pro Internetové spoření ČS

	1. pásmo	2. pásmo
	< 5000000,- Kč	≥ 5000000,- Kč
Základní úrok	0,50%	0,50%
Úrokový bonus	0,60%	-

Pramen: Přejato z: Česká spořitelna [online]. cit. 2013-08-12. Dostupné z: <http://www.csas.cz/banka/nav/osobni-finance/vkladove-produkty-v-kc-d00013419>.

Vkladový účet

Vkladový účet ČS je termínovaný vklad s lhůtou splatnosti, jejíž délku si může klient vybrat od rozmezí jednoho týdne až po 4 roky. ČS k tomuto účtu nabízí několik

⁷² Česká spořitelna [online]. cit. 2013-08-12. Dostupné z: <http://www.csas.cz/banka/nav/osobni-finance/bezne-ucty-d00013104>.

⁷³ Česká spořitelna [online]. cit. 2013-08-12. Dostupné z: <http://www.csas.cz/banka/nav/osobni-finance/internetove-sporeni-cs/o-produktu-d00019408>

⁷⁴ Česká spořitelna [online]. cit. 2013-08-12. Dostupné z: <http://www.csas.cz/banka/nav/osobni-finance/vkladove-produkty-v-kc-d00013419>.

doplňujících služeb jako např. možnost jednorázového výběru do výše 25 % vkladu, pro založení není nutné mít u ČS běžný účet, možnost výběru měny, možnost nastavení revolvingu, možnost zrušení účtu i jeden den po revolvingu a další. Úroková sazba je sjednávána pro danou částku a období.

Tabulka 5: Úrokové sazby pro Vkladový účet ČS

Čas	Úroková sazba	8 měsíců	0,20%
7 dní	0,01%	9 měsíců	0,20%
14 dní	0,01%	10 měsíců	0,20%
1 měsíc	0,01%	11 měsíců	0,20%
2 měsíce	0,01%	12 měsíců	0,30%
3 měsíce	0,10%	24 měsíců	0,40%
4 měsíce	0,10%	36 měsíců	0,50%
5 měsíců	0,10%	48 měsíců	0,70%
6 měsíců	0,20%		
7 měsíců	0,20%		

Pramen: Převzato a upraveno z Česká spořitelna [online]. cit. 2013-08-12. Dostupné z: http://www.csas.cz/banka/content/inet/internet/cs/STANDARD_CONTENT_OT01_007048.XML

3.3 Air Bank, a.s.

Air Bank, a.s. (dále též „Air banka“ a „AB“) vkročila na český trh před necelými dvěma roky 11. listopadu 2011, a je členem PPF finanční skupiny Petra Kellnera. Tým AB se rád nazývá „moderní bankou 21. století s pobočkovou sítí a internetovým bankovníctvím nové generace“.

3.3.1 Historie a strategie Air Bank, a.s.

Jelikož je od založení banky uplynuly necelé dva roky, jen těžko se dá mluvit a bohaté historii. Avšak díky tomu, že finanční skupinou, která stojí za činností Air banky, je právě PPF, jejímž hlavním akcionářem je Čech Petr Kellner, může být banka vnímána

jako banka česká⁷⁵, což je na českém trhu značně neobvyklé. Česká národní banka udělila Air bance bankovní licenci dne 31. května 2011. Od svého počátku zaujala banka velmi zajímavou pozici tím, že začala nabízet produkty, o kterých se mohlo klientům českých bank jen zdát. Strategie Air banky je založena na pilířích průhledného a vstřícného přístupu ke klientům. Mezi velká lákadla nových zákazníků od konkurence patří například prodloužená pracovní doba na pobočkách Air banky, srozumitelnost a jednoduchost všech dokumentů bez chytáků, ceníky bez nečitelných poznámek na konci stránky, dostupnost veškerých potřebných informací na internetových stránkách banky a mnoho dalších zásad, které odpovídají heslu Air banky „i banku můžete mít rádi“.⁷⁶ Projekt uvedení Air banky na český trh je podpořeno velmi zdařilou reklamní kampaní. Reklamní spoty trvají zpravidla půl minuty a je v nich vyobrazen jeden bankéř „klasického typu“ a jeden bankéř z Air banky, přičemž klasický bankéř je spojován se vším, co je staré, nemoderní, konzervativní a nefunkční⁷⁷. A vypadá to, že v jednoduchosti, otevřenosti a kvalitní reklamní kampani je formule na úspěch. Banka totiž vykazuje nižší ztráty, než jaké plánovala. „Už první rok na trhu se nám podařilo dosáhnout poloviční ztráty, než jakou jsme plánovali.“⁷⁸

3.3.2 Aktuální nabídka produktů Air Bank, a.s.

Air Bank, a.s. je novou bankou, která nemá vybudovanou hustou síť poboček. Ve svém portfoliu produktů Air banka nabízí pouze základní z bankovních obchodů. Poskytuje běžný účet a to ve třech měnových variacích v CZK, EUR a USD a spořicí účet ve třech měnových variacích stejných jako u běžného účtu. V následujícím textu se budu zabývat běžným účtem a spořicí účtem, které jsou vedeny v CZK.

Běžný účet Air Bank, a.s.

Běžný účet od AB má v sobě inovátorské prvky, které se na českém trhu a zvláště u velkých bank objevují jen pomalu. Základní balíček služeb při zůstatku do sto tisíc Kč nabízí většinu doprovodných služeb bez poplatku. Zaslání zůstatkové sms zprávy přijde na 1 Kč, výběr hotovosti u Sazky na 10 Kč a všude jinde na 25 Kč. Standardní úroková

⁷⁵ EKO, R. Aktuálně.cz. *Kellnerova PPF chystá banku Air Bank pro všechny*. [online]. cit. 2013-08-12. Dostupné z: <http://aktualne.centrum.cz/ekonomika/penize/clanek.phtml?id=691883i>

⁷⁶ Air Bank online]. cit. 2013-08-12. Dostupné z: <http://www.airbank.cz/cs/vse-o-air-bank/kdo-jsme/historie/>.

⁷⁷ Ukázka reklamního spotu je publikována v příloze D na kompaktním disku.

⁷⁸ Air Bank online]. cit. 2013-08-12. Dostupné z: <http://www.airbank.cz/cs/vse-o-air-bank/novinky/priblizili-jsme-se-cili-byt-v-zisku-uz-v-roce-2015/>

sazba je 0,00 % p.a., pokud však majitel účtu během jednoho měsíce zaplatí alespoň pětkrát, bude se úročit dle bonusové sazby, která je v aktuální výši 1,6 % p.a.⁷⁹. Atraktivní je možnost vyzkoušet si běžný účet na tři měsíce zdarma, kdy AB po dobu tří kalendářních měsíců vrací klientovy všechny poplatky. Pokud klient není spokojen, může účet zrušit bez plnění jakýchkoliv podmínek či sankcí. Navíc je v tomto období zůstatek na účtu automaticky zhodnocován dle bonusové sazby. Další lákavou službou AB je možnost odmítnout poplatek, se kterým klient nesouhlasí a o kterém se domnívá, že je v rozporu s férovým přístupem banky ke klientovi, tak jak to propaguje ve svých reklamách.⁸⁰ Klient tak může učinit jednoduše formou internetového nebo mobilního bankovníctví, což nese prvky rychlé a přímé zpětné vazby o klientem pohledávaných službách.

Spořicí účet AB

Spořicí účet od AB je úročen 1,6 %, pokud zůstatek na účtu nepřesahuje jeden milion, pokud je zůstatek vyšší, potom je úroková sazba 0,7 %. Přitom u tarifu do jednoho milionu banka garantuje jednu ze tří nejvyšších úrokových sazeb nabízených na kapitálovém trhu. I na spořicím účtu je možné využít služeb odmítnutí „neférového“ poplatku. V rámci internetového bankovníctví je možné si rozdělit svoje úspory do virtuálních obálek. Tato aplikace v rámci internetového bankovníctví tak poskytuje možnost naplánovat si výdaje a udržovat si o nich dobrý přehled. Finanční prostředky na tomto účtu nejsou vázány žádnou výpovědní lhůtou a je s nimi možno kdykoliv disponovat.

3.4 Porovnání služeb a výnosnosti vybraných produktů

V předchozích částech této kapitoly jsem záměrně vybrala jednotlivé produkty tak, aby byly alespoň do určité míry porovnatelné z hlediska jejich výnosnosti a z hlediska nabízených základních a doplňkových služeb. V oblasti výnosnosti se v této kapitole budu zmiňovat pouze o výnosech nominálních.

⁷⁹ Air Bank online]. cit. 2013-08-12. Dostupné z: <http://www.airbank.cz/cs/bezny-ucet/cenik-a-poplatky/cenik/>.

⁸⁰ Air Bank online]. cit. 2013-08-12. Dostupné z: <http://www.airbank.cz/cs/bezny-ucet/cenik-a-poplatky/zaruka-spokojenosti/>.

3.4.1 Balíček služeb obsahující běžný účet

Pro účely tohoto srovnání předpokládejme, že majitelem účtu je student, který běžně platí debetní kartou, má jedno povolení k inkasu, a zadává 5 platebních příkazů měsíčně a hotovost vybírá jednou za měsíc. Srovnáme-li KB Konto G2.2, Osobní účet České spořitelny II a Běžný účet od Air banky, tak první věc která vyčnívá nad všemi ostatními službami a výhodami je 1,6% úrokové zhodnocení běžného účtu od AB, což z produktu, který zpravidla v literatuře není řazen mezi produkty, kde by mohlo dojít ke zhodnocení vložených finančních prostředků ve větší než zanedbatelné míře, činí jasného vítěze v klání o nejvýnosnější běžný účet.⁸¹ Služby, které jsou k tomuto účtu poskytnuty zdarma, dostatečně pokryjí běžné fungování s osobním účtem a poplatky se tak stanou jen výjimečnou záležitostí. Bonusem navíc je pak možnost osobního zasazení se o vylepšení produktů a služeb banky.

Na pomyslném stříbrném stupínku by skončil účet od komerční banky Konto G2.2, který z čistě matematického pohledu vychází dle zadaných kritérií zhruba desetkrát levněji než Osobní účet od ČS. Důvodem pro tento diametrální rozdíl je roční příspěvek KB 333 Kč, který v bilanci pokryje většinu výdajů za poplatky. Na třetím místě by se umístil Osobní účet poskytovaný ČS.

3.4.2 Spořicí účty

Předpokládejme, že osoba, která si vybírá, jaký spořicí účet zvolit, je vyučená kuchařka středního věku a počáteční vklad je 30 000 Kč. AB a její spořicí účet by obsadil první místo v této kategorii a to z důvodu nejvyššího nabízeného úroku (1,6%) a z důvodu srozumitelnosti a přehlednosti podmínek, za který je možné dosáhnout tohoto zhodnocení, tj. téměř vždy. Na druhém místě by se umístila ČS se svým internetovým spořením. Důvodem je nepatrně vyšší úroková sazba (1,1%). Na třetím místě by skončilo KB Spořicí konto Bonus, protože úroková sazba u něj činí pouze 0,6 %. Přičemž u spořicích účtů jak od KB, tak od ČS by monitorování a zajištění výnosu bylo časově náročnější díky dvojí úrokové sazbě.

⁸¹ V příloze E je na kompaktním disku publikován spot z reklamní kampaně AB, který barvitě dokresluje výsledek tohoto srovnání.

3.4.3 Termínované vklady

Termínované vklady jsou si podmínkami téměř rovnocenné. Máme-li však posoudit výnosnost, pak vítězem v tomto klání musí být KB, protože za stejnou dobu fixace nabízí vyšší úrok. ČS je však nutno přiznat větší škálu výběru z dob splatnosti a možnost jednorázového výběru 25 % z celkové částky, tedy větší likviditu takto uložených zdrojů. AB termínované vklady nenabízí.

3.4.4 Souhrn trendů vyplývajících z porovnání jednotlivých produktů

V obou kategoriích, ve kterých byly posuzovány produkty AB, byly tyto produkty vyhodnoceny jako nejvýnosnější, což poukazuje na trend malých dravých bank, které začaly zahušťovat konkurenční prostředí a vyplňovat mezery v nabídce produktů velkých bank. Skutečnost, že KB představila trochu lepší produkty než ČS, je podmíněna strategiemi jednotlivých bank. KB se snaží zavádět více nových inovací do svého bankovníctví, kdežto ČS si zakládá na historii sahající až do 19. století a uznává zavedené tradice.

4. Reálná výnosnost z bankovních produktů

Rozdíl mezi reálnou hodnotou bankovky v nominální hodnotě 100 Kč v roce 1990 a reálnou hodnotou bankovky v nominální hodnotě 100 Kč v roce 2013 je velikost inflace. Inflace je snížení kupní síly. Je tedy možné tvrdit, že stokoruna z roku 2013 má nižší kupní sílu než stokoruna z roku 1990. Do této práce zmínku o reálné výnosnosti bankovních produktů určených pro zařazují proto, že většina z produktů zmíněných v této práci si nedokáže „vydělat ani sama na sebe“. Hlavní příčinou je inflace, která se meziročně pohybuje okolo 3 %. Mám-li tedy depozitní produkt s úrokovou sazbou 1,6 %, fixovaný na jeden rok a počítáme-li s 3% meziroční inflací, pak si za částku, kterou obdržím po uplynutí jednoho roku budu moci koupit jen 98,6 % zboží, které jsem si mohla koupit před rokem za předpokladu nezměněné ceny zboží. Je však nutno dodat, že investice do depozitních produktů bank je o desetiny procent lepší, než schovávat peníze pod polštář. Jan Taxler předvídá, že: „Úroky na bankovních produktech dnes nepokryjí ani inflaci a situace bude v nadcházejících letech spíše horší než lepší.“⁸²

⁸² VIDLÁK, M. Nejhorší jsou dluhopisy. Moje peníze. 2013, Roč. 6, č. 1, s. 25.

Závěr

Obchodní banky jsou podnikatelské subjekty, které obchodují s penězi ve formě bankovních produktů za účelem generace zisku a zprostředkovávají tok finančních prostředků od subjektů přebytkových k subjektům deficitním. Kromě zprostředkovatelské činnosti, platebního styku a emise bezhotovostních peněz zajišťují poskytování úvěrů a přijímání vkladů. Cílem této bakalářské práce bylo analyzovat bankovní produkty, které slouží ke zhodnocování volných finančních zdrojů.

Bankovní produkty sloužící ke zhodnocování finančních prostředků byly pro účely této práce rozděleny do dvou skupin. První skupinu utvořily produkty, které jsou ve své podstatě depozitní a druhou skupinu tvořily produkty emisní. Mezi depozitní produkty byl zařazen vedle termínovaných a spořicíh vkladů i běžný účet, který se běžně do kategorie produktů určených pro zhodnocení zdrojů neřadí proto, že je zpravidla vnímán jako produkt platebního styku. Avšak jak bylo prokázáno, existují i běžné účty, které kritérium výnosnosti splňují.

Pro analýzu byly vybrány tři banky reprezentující tři vlajkové lodě, které hrají významnou roli ve formování minulé, současné i budoucí podoby českého bankovníctví. Komerční banka, a.s., která se zabývá především spoluprací se středně velkými a velkými podniky a její strategie jde cestou inovací. Česká Spořitelna, a.s., která je bankou s největším počtem klientů na našem území díky svému zaměření na fyzické osoby a drobné podnikatele a opírá se o strategii léty prověřenou tradicí. Air Bank, a.s. je nová dravá banka, jejíž strategií je poskytování služeb srozumitelných, jednoduchých a s co možná nejnižšími náklady.

V praktické části se prokázalo, že bankovní produkty poskytované bankou nově vstupující na náš trh, jsou nejvýhodnější, ať se to týká výše úroků, poplatků nebo průhlednosti podmínek. Porovnání produktů „starých“ bank je složitější a zájemce jim musí věnovat podstatně delší dobu při studiu podmínek, často je pro získání konkrétních údajů potřeba využít složitější výpočty a zohlednit různě nastavené poplatky.

V poslední kapitole se práce věnuje rozdílu mezi reálnou a nominální výnosností při investování do bankovních produktů určených ke zhodnocování volných finančních

prostředků. A poukazuje na skutečnost, že se investice do bankovních produktů nepatří mezi nejvýnosnější druhy investic.

Summary

The bachelor theses is discussing, analyzing and testing all the possibilities of investing into banking products that are designed to generate revenue. The work is divided into four main parts. The first of which states the rights and obligation of a commercial bank in relation to a non-bank customer followed by the overview of the transactions the bank is allowed to make. Second part of the theses divides the banking products into two logical groups. The first goes on about the products that are of a deposit type. Which are the ones individuals use as their savings of any kind (retirement, specialized savings in a building society, regular savings account, etc.). The second group deals with products that are used as investments (bonds, banknotes, debentures, etc.).

Following section is scanning the competition on the banking field and selects three that are then covered in depth. The three banks are Komerční banka, a.s., which is a big shark and mostly provides loans to the corporations and medium sized companies, Česká spořitelna, a.s., which is the single biggest bank in Czech Republic, has over five million clients and provides services for families, general public and small businesses, and Air Bank, a.s., which is one of the fast growing banks that is focusing on a clients as an individual and his personal needs. In addition, few of the similar products across the banks are targeted and later analyzed. The last chapter stands as a reminder that the generated revenue is usually lower than rise in the general level of prices. Therefore, investing into banking products is not necessarily the most rewarding choice, quite the opposite.

Seznam použité literatury

Odborná literatura

HÁJEK, J. PÍŠA, R. 180 let českého spořitelnictví. 1.vyd. Praha : Vysoká škola finanční a správní, 2005. ISBN 80-86754-47-2.

JUŘÍK, P. *Historie bank a spořitelů v Čechách a na Moravě*. 1. vyd. Praha: Libri, 2011. ISBN 978-80-7277-488-3.

KAŠPAROVSKÁ, V. *Banky a bankovní obchody*. 1. vyd. Brno: MZLU, 2003. ISBN 80-7157-652-2.

POLOUČEK, S. a kol. *Bankovnínictví*. 1.vyd. Praha : C.H. Beck, 2006. ISBN 80-7179-462-7.

POSPÍŠIL, R. *Bankovnínictví pro právníky*. 1. vyd. Olomouc: Univerzita Palackého, 2004. ISBN 80-244-0906-2.

POSPÍŠIL, R. *Finance a bankovnínictví*. 1. vyd. Olomouc: Univerzita Palackého, 2007. ISBN 978-80-244-1712-7.

PUCHINGER, Z. *Bankovnínictví I: Úvodní kapitoly k problematice bankovní soustavy*. 1. vyd. Olomouc: Univerzita Palackého, 2005. ISBN 80-244-1048-6.

REVENDA, Z. a kol. *Peněžní ekonomie a bankovnínictví*. 5. vyd. Praha: Management Press, 2012. ISBN 978-80-7261-240-6.

Legislativa

1. Ústava České republiky
2. Zákon č. 21/1992 Sb., o bankách
3. Zákon č. 513/1991 Sb., obchodní zákoník
4. Zákon č. 40/1964 Sb., občanský zákoník
5. Zákon č. 96/1993 Sb., o stavebním spoření a státní podpoře stavebního spoření

6. Zákon České národní rady č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů
7. Zákon č. 42/1994 Sb. o penzijním připojištění se státním příspěvkem
8. Zákon č. 190/2004 Sb., o dluhopisech

Internetové zdroje ČNB, obchodních bank, asociace penzijních fondů, penzijních společností, ministerstev

1. Česká národní banka [online]. cit. 2013-04-20. Dostupné z: https://apl.cnb.cz/apljerrsdad/JERRS.WEB33.SUBJECTS_COUNTS_DETAIL?p_lang=cz&p_DATUM=20.04.2013&p_ses_idx=1.
2. Česká národní banka [online]. cit. 2013-04-20. Dostupné z: http://www.cnb.cz/cs/menova_politika/mp_nastroje/#pmr.
3. Komerční banka [online]. cit. 2013-04-20. Dostupné z: <http://www.sazebnik-kb.cz/file/cms/cs/urokove-sazby/kb-urokove-sazby-czk.pdf?20130501192120>.
4. Air Bank [online]. cit. 2013-05-16. Dostupné z: <http://www.airbank.cz/cs/bezny-ucet/proc-bezny-ucet/>.
5. Asociace penzijních fondů ČR [online]. cit. 2013-06-03. Dostupné z: <http://www.apfcr.cz/cs/o-nas/seznam-clenu/seznam-clenu.html>.
6. Asociace penzijních fondů ČR [online]. cit. 2013-06-03. Dostupné z: <http://www.apfcr.cz/cs/co-je-penzijni-pojisteni/>.
7. ING penzijní společnost [online]. cit. 2013-06-04. <https://www.ingpenzijnispolecnost.cz/doplňkove-penzijni-sporeni/doplňkove-penzijni-sporeni/#predduchody>.
8. Ministerstvo práce a sociálních věcí [online]. cit. 2013-06-05. Dostupné z: <http://www.mpsv.cz/cs/13226>.
9. Komerční banka [online]. cit. 2013-07-04. Dostupné z: <http://www.kb.cz/cs/o-bance/o-nas/zakladni-informace.shtml>.

10. Komerční banka [online]. cit. 2013-07-05. Dostupné z: <http://www.kb.cz/cs/o-bance/o-nas/historie-spolecnosti.shtml>.
11. Komerční banka [online]. cit. 2013-07-04. Dostupné z: <http://www.kb.cz/>.
12. Banka roku [online]. cit. 2013-07-04. Dostupné z: <http://www.bankaroku.cz/fincentrum-banka-roku-2012/>.
13. Výroční zpráva KB 2012 Komerční banka, a.s. [online]. cit. 2013-07-04. Dostupné z: <http://www.kb.cz/file/cs/o-bance/vztahy-s-investory/publikace/vyrocní-zpravy/kb-2012-vyrocní-zprava.pdf?ddcc09e11e28e77d5554b3620f91ee66>.
14. Komerční banka [online]. cit. 2013-07-10. Dostupné z: <http://www.kb.cz/cs/lide/mladez-a-studenti/ucty-a-platby/g2-2.shtml>.
15. Komerční banka [online]. cit. 2013-07-10. Dostupné z: <http://www.sazebnik-kb.cz/cs/obcane/depozitni-produkty/mujcet-a-g2-2-balicky-v-konceptu-mojeodmeny.shtml>.
16. Komerční banka [online]. cit. 2013-07-10. Dostupné z: <http://www.kb.cz/cs/lide/obcane/sporeni-a-investovani/kb-sporici-konto-bonus.shtml>.
17. Komerční banka [online]. cit. 2013-07-10. Dostupné z: <http://www.kb.cz/cs/firmy/firmy-s-obratem-pod-60-milionu/zhodnoceni-financi/terminovane-vklady/perfektni-sporeni.shtml>.
18. Česká spořitelna [online]. cit. 2013-07-12. Dostupné z: <http://www.csas.cz/banka/nav/o-nas/profil-ceske-sporitelny-d00014413>.
19. Banka roku [online]. cit. 2013-07-13. Dostupné z: <http://www.bankaroku.cz/banka-roku/>.
20. Banka roku [online]. cit. 2013-07-13. Dostupné z: <http://www.bankaroku.cz/vysledky/>.

21. Česká spořitelna [online]. cit. 2013-07-12. Dostupné z: http://www.csas.cz/static_internet/cs/Komunikace/Spolecenska_odpovednost/Spolecenska_odpovednost/Prilohy/spolecenska_odpovednost.pdf.
22. Česká spořitelna [online]. cit. 2013-08-12. Dostupné z: http://www.csas.cz/banka/content/inet/internet/cs/RR_SK.I..xml.pdf_IE.
23. Česká spořitelna [online]. cit. 2013-08-12. Dostupné z: <http://www.csas.cz/banka/nav/osobni-finance/bezne-ucty-d00013104>.
24. Česká spořitelna [online]. cit. 2013-08-12. Dostupné z: <http://www.csas.cz/banka/nav/osobni-finance/internetove-sporeni-cs/o-produktu-d00019408>
25. Česká spořitelna [online]. cit. 2013-08-12. Dostupné z: <http://www.csas.cz/banka/nav/osobni-finance/vkladove-produkty-v-kc-d00013419>.
26. Air Bank online]. cit. 2013-08-12. Dostupné z: <http://www.airbank.cz/cs/vse-o-air-bank/kdo-jsme/historie/>.
27. Air Bank online]. cit. 2013-08-12. Dostupné z: <http://www.airbank.cz/cs/vse-o-air-bank/novinky/priblizili-jsme-se-cili-byt-v-zisku-uz-v-roce-2015/>.
28. Air Bank online]. cit. 2013-08-12. Dostupné z: <http://www.airbank.cz/cs/bezny-ucet/cenik-a-poplatky/cenik/>.
29. Air Bank online]. cit. 2013-08-12. Dostupné z: <http://www.airbank.cz/cs/bezny-ucet/cenik-a-poplatky/zaruka-spokojenosti/>.

Články dostupné z internetových stránek a časopisů

1. BUBÁK, Z. Finparáda: finance na dlani. *Nové výhody pro mladé od Ery*. [online]. cit. 2013-04-25. Dostupné z: <http://www.finparada.cz/419-Nove-vyhody-pro-mlade-u-Ery.aspx>.

2. Stavební spoření: *Ideální způsob spoření a financování bydlení*. [online]. cit. 2013-05-30. Dostupné z: <http://stavebko.info/>.
3. KUČERA, P. Aktuálně.cz. *Stavební spoření: Nové omezení se týká i starších smluv*. [online]. cit. 2013-06-12. Dostupné z: <http://aktualne.centrum.cz/finance/bydleni/clanek.phtml?id=741592>.
4. NOVÁKOVÁ, J. Idnes.cz: Finance. *Penzijní připojištění: změny se dotknou i těch, kteří už smlouvu mají*. [online]. cit. 2013-06-03. Dostupné z: http://finance.idnes.cz/penzijni-pripojisti-STATNI-prispevky-se-zmeni-i-tem-kteri-uz-smlouvu-maji-1wn-/penze.aspx?c=A110913_1650690_spor_zuk.
5. LÉKÓ, I. Euro.E15.cz: *Za čistý podnik až 40 miliard*. [online]. cit. 2013-07-02. Dostupné z: <http://euro.e15.cz/archiv/za-cisty-podnik-az-40-miliard-812363>.
6. EKO, R. Aktuálně.cz. *Kellnerova PPF chystá banku Air Bank pro všechny*. [online]. cit. 2013-08-12. Dostupné z: <http://aktualne.centrum.cz/ekonomika/penize/clanek.phtml?id=691883i>
7. VIDLÁK, M. Nejhorší jsou dluhopisy. *Moje peníze*. 2013, Roč. 6, č. 1, s. 25.

Seznam grafů

Graf 1: Ukázka fluktuace finančních prostředků a sedliny na příkladovém běžném účtu

Graf 2: Rozložení stavebního spoření v čase

Seznam tabulek

Tabulka 1: Porovnání příspěvků státní podpory u penzijního připojištění a doplňkového penzijního spoření

Tabulka 2: Výše úrokových sazeb u KB Spořicího konta Bonus

Tabulka 3: Výše úrokových sazeb u Perfektního termínovaného účtu Komerční banky

Tabulka 4: Úroková sazba pro Internetové spoření ČS

Tabulka 5: Úrokové sazby pro Vkladový účet ČS

Seznam obrázků

Obrázek 1: Logo Komerční banky, a.s.

Obrázek 2: Logo České spořitelny, a.s.

Seznam zkratek

CB – centrální banka

CERTIS - Czech Express Real Time Interbank Gross Settlement systém

CZK – Czech koruna (česká koruna)

ČNB – Česká národní banka

ČNR – Česká národní rada

ČS – Česká spořitelna

ECB – Evropská centrální banka

EU – Evropská unie

EUR - Euro

KB – Komerční banka, a.s.

LIBOR – London Interbank Offered Rate

PMR – povinné minimální rezervy

PP – pokladniční poukázka

PRIBOR – Prague InterBank Offered Rate

USD – Americký dollar

Seznam příloh

Příloha A...Seznam bank a poboček zahraničních bank působících na českém trhu

Příloha B...Přehled výše úrokových sazeb u jednotlivých bank u jejich běžných účtů

Příloha C...Seznam penzijních fondů působících na území ČR

Příloha D...Ukázka reklamního spotu v rámci kampaně Air Bank, a.s.

Příloha E...Barvitě dokreslení výsledků srovnání běžných účtů

Příloha A: Seznam bank a poboček zahraničních bank působících na českém trhu

IČO	Název instituce	Datum udělení licence
29045371	Air Bank a.s.	3.6.2011
28924410	AXA Bank Europe, organizační složka	29.5.2009
24131768	Bank Gutmann Aktiengesellschaft, pobočka Česká republika	12.5.2011
27427901	Bank of Tokyo-Mitsubishi UFJ (Holland) N.V. Prague Branch, organizační složka	19.1.2006
27362329	BNP Paribas Fortis SA/NV, pobočka Česká republika	26.5.2005
27943445	BRE Bank S.A., organizační složka podniku	18.7.2007
28198131	Citibank Europe plc, organizační složka	10.9.2007
47610921	COMMERZBANK Aktiengesellschaft, pobočka Praha	23.11.1992
63078333	Česká exportní banka, a.s.	1.3.1995
45244782	Česká spořitelna, a.s.	30.12.1991
49241397	Českomoravská stavební spořitelna, a.s.	27.8.1993
44848943	Českomoravská záruční a rozvojová banka, a.s.	28.1.1992
00001350	Československá obchodní banka, a. s.	21.12.1964
60433566	Deutsche Bank Aktiengesellschaft Filiale Prag, organizační složka	20.10.1993
47116102	Equa bank a.s.	6.1.1993
28428943	Evropsko-ruská banka, a.s.	15.7.2008
61858374	Fio banka, a.s.	17.5.2010
25672720	GE Money Bank, a.s.	9.6.1998
65997212	HSBC Bank plc - pobočka Praha	13.6.1996
13584324	Hypoteční banka, a.s.	10.1.1991
49279866	ING Bank N.V.	17.12.1992
47115378	J & T BANKA, a.s.	13.10.1992
45317054	Komerční banka, a.s.	5.3.1992
14893649	LBBW Bank CZ a.s.	23.1.1991
24279013	MEINL BANK Aktiengesellschaft, pobočka Praha	18.1.2013
60192852	Modrá pyramida stavební spořitelna, a.s.	9.12.1993
26080222	Oberbank AG pobočka Česká republika	1.11.2003
28992610	Poštová banka, a.s., pobočka Česká republika	18.9.2009
47116129	PPF banka a.s.	31.12.1992
27184765	PRIVAT BANK AG der Raiffeisenlandesbank Oberösterreich, pobočka Česká republika	3.8.2004
49241257	Raiffeisen stavební spořitelna a.s.	4.9.1993
49240901	Raiffeisenbank a.s.	25.6.1993
00671126	Raiffeisenbank im Stiftland eG pobočka Cheb, odštěpný závod	19.9.1993
28949587	Saxo Bank A/S, organizační složka	16.7.2009
25083325	Sberbank CZ, a.s.	1.1.1997
60197609	Stavební spořitelna České spořitelny, a.s.	13.6.1994
24315192	The Royal Bank of Scotland plc, organizační složka	1.7.2012

64948242	UniCredit Bank Czech Republic, a.s.	1.1.1996
28742150	Volksbank Löbau-Zittau eG, pobočka	16.2.2011
48550019	Všeobecná úverová banka a.s., pobočka Praha; zkráceně: VUB, a.s., pobočka Praha	14.1.1993
49060724	Waldviertler Sparkasse Bank AG	21.4.1994
01555332	Western Union International Bank GmbH, organizační složka	2.4.2013
47115289	Wüstenrot - stavební spořitelna a.s.	28.9.1992
26747154	Wüstenrot hypoteční banka a.s.	23.12.2002
24726389	ZUNO BANK AG, organizační složka	2.6.2010

Pramen: Převzato ze sdělení ČNB [online]. cit. 2013-04-20. Dostupné z:

https://apl.cnb.cz/apljerrsdad/JERRS.WEB33.SUBJECTS_COUNTS_DETAIL?p_lang=cz&p_DATUM=20.04.2013&p_ses_idx=1 .

Příloha B: Přehled výše úrokových sazeb u jednotlivých bank u jejich běžných účtů

Banka / Účet	Roční úroková sazba
Air Bank / Malý tarif	1,60%
Air Bank / Malý tarif (méně než 5 plateb kartou/měsíc)	0,00%
Citibank / Citikonto Plus	0,05%
ČS / Osobní účet ČS Standard II	0,01%
ČSOB / Aktivní konto	0,01%
Equa bank / Běžný účet	0,01%
Era / Poštovní spořitelna / Era online účet	0,01%
Fio banka / Fio osobní účet	0,00%
GE Money Bank / Genius Active	0,01%
KB / MůjÚčet	0,00%
LBBW Bank / IQkonto ZDARMA	0,00%
mBank / mKONTO	0,00%
Raiffeisenbank / eKonto KOMPLET	0,01%
Sberbank / FÉR konto START	0,01%
UniCredit Bank / Expresní konto	0,01%
ZUNO Bank / Účet	0,00%

Pramen: Převzato z Air Bank [online]. cit. 2013-05-16. Dostupné z: <http://www.airbank.cz/cs/bezny-ucet/proc-bezny-ucet/> .

Příloha C: Seznam penzijních fondů působících na území ČR

Obchodní jméno	
1	AEGON Penzijní společnost, a.s.
2	Allianz penzijní společnost, a.s.
3	AXA penzijní společnost a.s.
4	Conseq penzijní společnost, a.s.
5	Česká spořitelna – penzijní společnost, a.s.
6	ČSOB Penzijní společnost, a.s., člen skupiny ČSOB
7	Generali penzijní společnost a.s.
8	ING Penzijní společnost, a.s.
9	KB Penzijní společnost, a.s.
10	Penzijní společnost České pojišťovny, a.s.
11	Raiffeisen penzijní společnost, a.s.

Seznam přidružených členů	
1	Deloitte Advisory s.r.o.
2	Ernst & Young, s.r.o.
3	KPMG Česká republika, s.r.o.

Pramen: Převzato z Asociace penzijních fondů ČR [online]. cit. 2013-06-03. Dostupné z: <http://www.apfcr.cz/cs/o-nas/seznam-clenu/seznam-clenu.html>.

Příloha D: Ukázka reklamního spotu v rámci kampaně Air Bank, a.s.

Pramen: Air Bank YouTube Channel [online]. cit. 2013-08-12. Dostupné z:
<http://www.youtube.com/watch?v=hdGFY-Su2O0>.

Příloha E: Barvité dokreslení výsledků srovnání běžných účtů

Pramen: Air Bank YouTube Channel [online]. cit. 2013-08-12. Dostupné z:
<http://www.youtube.com/watch?v=ua3T1bdu2wI>.